

VATNEYRI HÚSAKÖNNUN

Greinagerð ágúst 2019

GINGI teiknistofa

MIÐTÚN 1, 460 TÁLKNAFJÖRÐUR
697 6984 gingi11@simnet.is

Efnisyfirlit

0	FORMÁLI	3
1	BYGGINGARSAGA OG ÞRÓUN BYGGÐAR Á EYRUM.....	4
1.1	NÁTTÚRLEG HÖFN	4
1.2	UPPHAF BYGGÐAR Á EYRUN,.....	4
1.3	PATREKSHREPPUR, byggingarsamþykktir og byggingarnefnd.....	7
1.4	AÐALSKIPULAG 1938.....	8
1.5	SKIPULAG TEIKNISTOFU SKIPULAGSINS.....	10
2	BYGGINGAMEISTARAR / HÖNNUÐIR	10
2	EINKENNI NÚVERANDI BYGGÐAR	11
3	HEIMILDIR:	14

Myndaskrá:

Mynd 1.	Uppdráttur af Vateyrarhöfn 1882.....	4
Mynd 2.	Uppdráttur af verslunarlóðinni á Vatneyri frá 1766.	5
Mynd 3.	Vatneyri 1886.	7
Mynd 4.	Vatneyri 1928.	7
Mynd 5.	Uppdráttur af Eyrum frá 1914. Kort: Landmælingar Íslands, lmi.is.....	7
Mynd 6.	Vatneyri / Aðalstræti 1927.	8
Mynd 7.	Deiliskipulag íþróttavallar og sumdlaugar á Vatneyri 1943.	9
Mynd 8.	Túngata.	9
Mynd 9.	Bjarkargata 5.	9
Mynd 10.	Skipulagsuppdráttur Patreksfjarðar 1964-66.	10
Mynd 11.	Vatneyri, ásýnd þorpsins.	11
Mynd 12.	Aðalstræti 1 og röð timburhúsa á Vatneyri.	12
Mynd 13.	Aðalstræti, Kötuhús í forgrunni.	12
Mynd 14.	Skverið. Friðþjófshús, Skjaldborg og Hólsbrekka.	12
Mynd 15.	Hólsbrekka.	12
Mynd 16.	Aðalstræti í átt að Geirseyri.	12
Mynd 17.	Urðargata. Samfelld röð steyptra ljósastaura.	12
Mynd 18.	Kambshverfið og Vatnskrókur ca 1960.	12
Mynd 19.	Vatnskrókur 2018.....	12
Mynd 20.	Þórsgata á 6. Áratug 20. Aldar. – funkisinn tekur við.	13
Mynd 21.	Aðalstræti 43. Nýjir tímar – ca 1960.	13

Forsíðumynd er loftmynd úr vefsjá Vesturbyggðar (Loftmyndir ehf.)

0 FORMÁLI

Samkvæmt 37. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal lagt mat á varðveislugildi svipmóts byggðar og einstakra bygginga sem fyrir eru, með gerð húsakönnunar þegar unnið er deiliskipulagi í þegar byggðu hverfi og skal hún höfð til hliðsjónar við gerð skipulagsins. Á þann hátt er leitast við að tryggja að nægileg þekking sé til staðar til að taka upplýstar ákvarðanir um verndun og skilmála einstakra húsa og mótun byggðarinnar til framtíðar.

Í húsakönnun skal m.a. tilgreina byggingarár, hönnuði, byggingarefni, hæðafjölda, og breytingar húsa. Birta skal eina ljósmynd fyrir hvert hús.

Patreksfjörður var oft, og er enn, nefndur Eyrar og er þá átt við Vatneyri annars vegar og Geirseyri hinsvegar sem upphaflega voru tveir sjálfstæðir byggðarkjarnar. Hér á eftir er könnun byggðar á Vatneyri að undanskildu hafnarsvæðinu og götunum Mýrum og Hólum en þar hefur verið gerð húskönnun með tilheyrandi greinagerð.

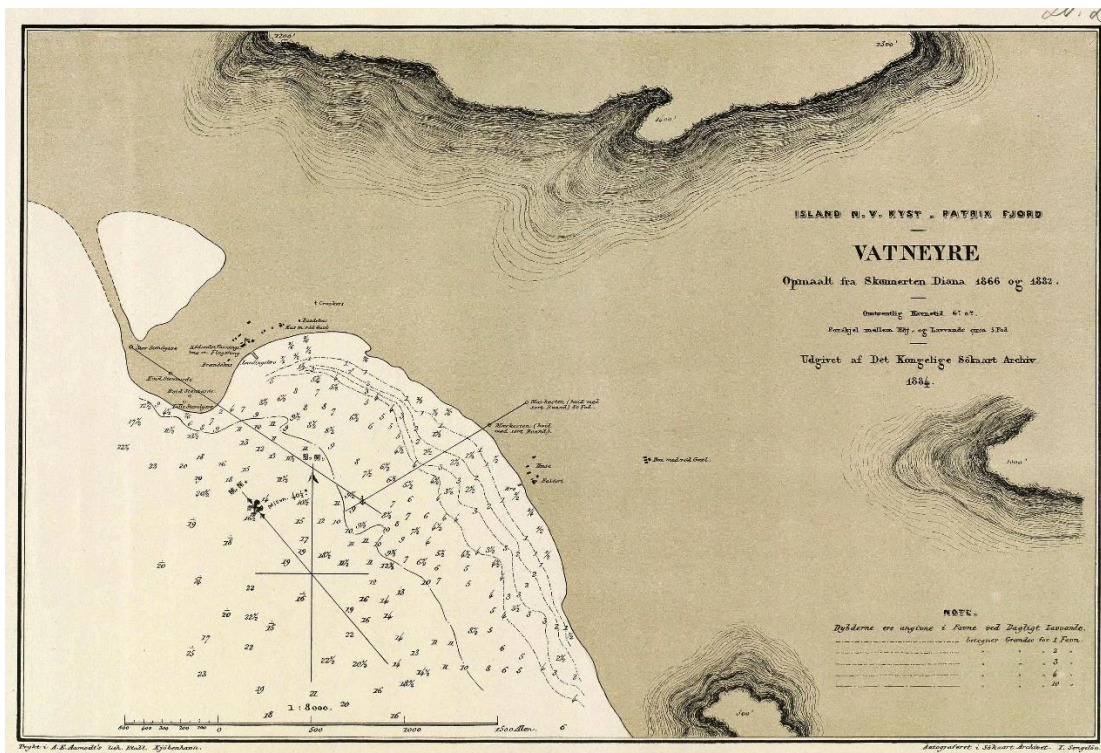
Ekki er um að ræða tæmandi úttekt á sögu viðkomandi svæðis. Hins vegar er nauðsynlegt að átta sig á heildarsamhengi og þróun svæðisins. Hvert hús hefur verið myndað, tilgreint byggingarár og hver hönnuður þess er, byggingarefni og frágangur ytra byrðis og breytingar skráðar.

1 BYGGINGARSAGA OG ÞRÓUN BYGGÐAR Á EYRUM.

1.1 NÁTTÚRLEG HÖFN

Patreksfjörður er syðstur hinna eiginlegu Vestfjarða. Sunnan fjarðar eru dalir með talsverðu undirlendi en á norðurströnd ganga fjöll í sjó fram og er eina undirlendið á svokölluðum eyrum, Vatneyrinni sjálfri og Geirseyri sem ekki er eiginleg eyri, en upp af gamla Geirseyrabænum liggur Miklidalur til suðvesturs og Litlidalur til norðvesturs. Vatneyri og Geirseyri voru í daglegu tali nefndar Eyrrar og er svo enn hjá fólki í nærsveitum.

Innan Vatneyrar er eina náttúrulega höfnin í gamla Rauðasandshreppi. Siglingaleiðin var greið og eyrin myndar eðlilegt skjól fyrir hafáttum. Eyrrar höfðu orð á sér fyrir að vera góð sumar- og vetrarhöfn og leituðu þangað í gegnum aldir erlend kaupför og fiskiskip. Þegar skútuöldin gekk í garð á Patreksfirði um og uppúr miðri 19. öld, hófst þéttbýlismyndun á Eyrum, (Vatneyri og Geirseyri), í tengslum við sjósókn, saltfiskverkun og verslun.

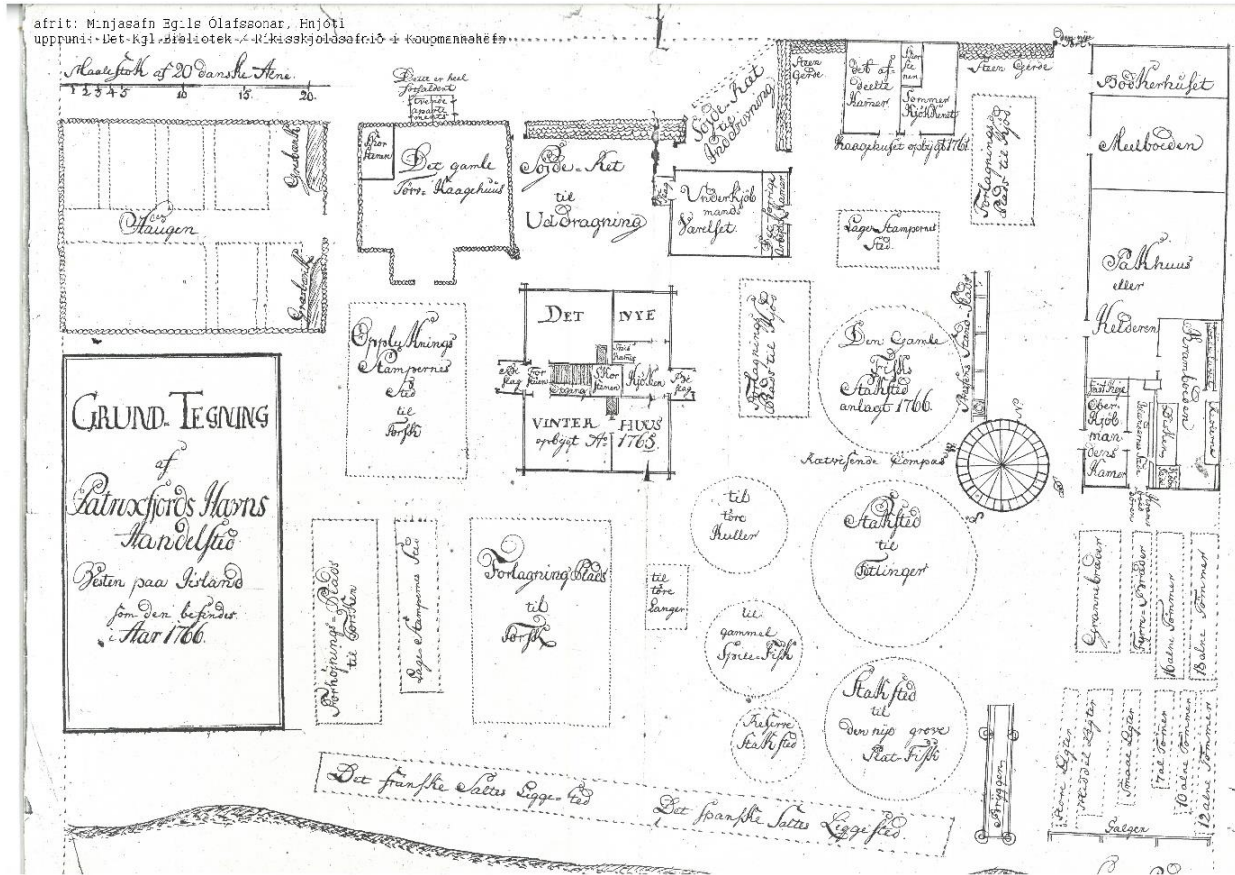

Mynd 1. Vatneyre, Island N.V.Kyst – Patrifjord. Opmaalt fra skoneten Diana 1866 og 1882“

1.2 UPPHAF BYGGÐAR Á EYRUM,

Frá fornu fari hefur verslun verið stunduð á Vatneyri og þangað sóttu kaupmenn frá ýmsum löndum. Elstu heimildir um verslun á Vatneyri eru frá 1570. Vatneyri tilheyrði áður jörðinni Geirseyri. Staðurinn var viðurkenndur verslunarstaður á einokunartímanum milli 1604-1787, en

vegna hagræðis rekin sem einskonar útibú frá versluninni á Bíldudal. Eins var legan á Patreksfirði fjölsótt af erlendum sjómönnum sem stunduðu fiskveiðar á svæðinu. Verslunarlóð einokunarverslunarinnar var á innanverðri Vatneyri og voru verslunarhúsin byggð úr timbri enda ekki ætluð til vetursetu. Landslýður bjó hinsvegar í torfhúsum sem voru hlýrri og hentuðu betur þar til farið var að flytja kol til landsins. Vatneyrarbærinn stóð á eyrinni utan við verslunarlóðina og var þar eina fasta búsetan. Útræði var utar í firðinum, einkum í vikunum sunnan fjarðar, og fengu kaupmenn þaðan skreið til útflutnings.

Mynd 2. Uppdráttur af verslunarlóðinni á Vatneyri frá 1766.

Einokunarversluninni lýkur formlega árið 1787 og eftir það eru danskir kaupmenn með verslunarlóðina en um miðja 19. öld taka íslenskir kaupmenn við, skútuöldin heldur innreið sína á Patreksfirði og saltfiskverkun verður burðarásinn í atvinnulífi og útflutningi. Samfara þessari breytingu verður aukin þörf á fólki til starfa og fólk fer að flytjast úr sveitum og þéttbýli að myndast. Byggðin sem í dag er nefnd Patreksfjörður varð til úr tveimur þorpum sem urðu til í lok 19. aldar, á landi tveggja bújarða, Geirseyrar og Vatneyrar, sem í daglegu tali voru nefnd Eyrar. Góð hafnarskilyrði á Vatneyri hentuðu vel þegar skútuöldin gekk í garð og ennfremur voru á eyrinni einhverjar bestu aðstæður til saltfiskverkunnar á landinu og vatnið sem eyrin er kennd við nýttist til ístöku. Upphaf byggðar var á verslunarlóðinni sjálfri en síðan óx byggðin með ströndinni

inn eftir eyrinni. Auknar siglingar milli landa höfðu í för með sér að farið er að flytja til landsins timbur og kol sem gerir að farið er að byggja og búa í timburhúsum. Ekki er farið að byggja inni á sjálfri eyrinni fyrr en í lok fjórða áratugar síðustu aldar þegar áhersla á saltfiskverkun hafði minnkað og frystihús risið.

Árið 1865 lýkur tíma danskra kaupmanna á Vatneyri og Íslendingar taka við þegar Þorsteinn Þorsteinsson (Th. Thorsteinsson) yngri kaupir verslunarstaðinn. Ári síðar kom upp eldur í krambúðinni og breiddist eldurinn út í nálæg hús og brenna nánast öll hús verslunarinnar. Húsin sem brunnu voru bjálkabyggð og hafa líklega verið frá tíma einokunarverslunarinnar. Árið 1892 tók Pétur Thorsteinsson á Bíldudal hluta verslunarlóðarinnar á leigu og 1896 kaupir hann Vatneyrarverslunina. Ólafur B. Jóhannesson, (f.1867 d.1936), var faktor Péturs Thorsteinsonar og seinna Milljónafélagsins, sem stóð fyrir stórfelldri uppbyggingu á eyrinni, en við gjaldþrot þess árið 1914 kaupir Ólafur verslunarlóðina með húsum félagsins á Vatneyri. Fyrirtæki Ólafs og sona hans, Ó. Jóhannesson & co, varð burðarás í atvinnulífi Vatneyrar fram yfir miðja síðustu öld. Árið 1925 hóf fyrirtækið togaraútgerð og lengi vel var þriðja stærsta togaraútgerð landsins á Patreksfirði. Ólafur sendi syni sína til mennta í þeim löndum sem hann hafði mest viðskipti við og eftir að hann féll frá ráku synir hans, Vatneyrarbræður, fyrirtækið.

Markús Snæbjörnsson, (f.1832), skútuskipstjóri, byrjaði verslun og saltfiskverkun á jörð sinni Geirseyri árið 1867 og fer þá að myndast þar þorp. Markús gaf lóðir undir skóla, sjúkrahús, kirkju og kirkjugarð og voru lóðir þessar mitt á milli þorpanna í brattri hlíðinni. Gatan sem tengdi þorpin nefndist Aðalstræti og fram á miðjan fjórða áratug síðustu aldar er nánast öll byggðin við götuna. Undantekning voru svokallaðar Urðir ofan Vatneyrar sem síðar verður Urðargata og Vatnskrókur. Heimildir eru um fimm íbúðarhús í Urðum árið 1910 og sýnir uppdráttur frá 1914 legu þeirra.

Samhliða uppbyggingu útgerðar, saltfiskverkunar og verslunar á Eyrum fara embættismenn að flytja þangað. Héraðslæknir sest þar að árið 1877 og sýslumaður árið 1881. Sparisjóður Vestur-Barðastrandarsýslu er stofnaður 1892 og lánaði hann fé til byggingar skóla árið 1900. Ári seinna er lokið við byggingu spítala og hefst rekstur rekstur hans árið 1902. Af öllu þessu leiddi aukinn straum ferðamanna, bæði innlendra og útlendra sjómanna sem komu til lækninga og íbúa Barðastrandasýslu.

Mynd 3. Vatneyri 1886, mynd tekin úr skonortuni Díönu.

Mynd 4. Vatneyri 1928

Mynd 5. Uppdtáttur af Eyrum frá 1914. Kort: Landmælingar Íslands, Imi.is.

1.3 PATREKSHREPPUR, byggingarsamþykktir og byggingarnefnd.

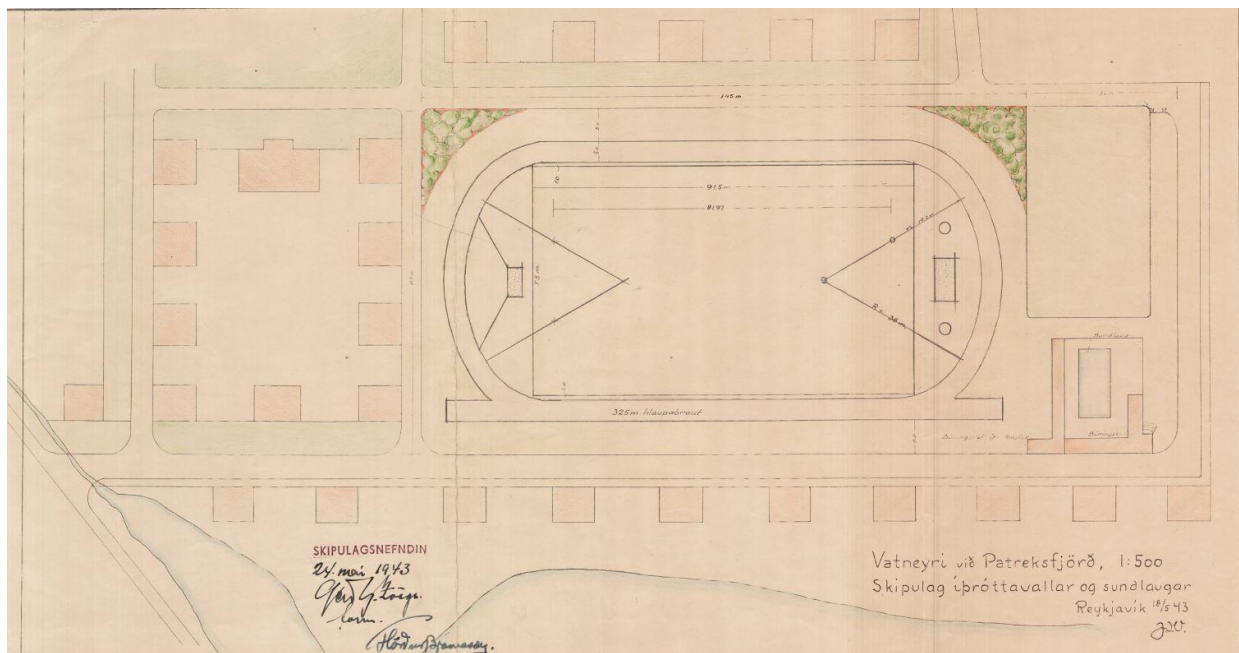
Patreksfjarðarhreppur verður til árið 1907 þegar Rauðsandshreppi var skipt og var hreppurinn á landi bújarðanna Geirseyrar og Vatneyrar sem náði frá svokölluðu Altarisbergi, rétt innan við núverandi byggð, og út fjörðinn að sunnanverðu. Á eyrum bjuggu 88 manns árið 1890 og 1910 er íbúfjöldi Patreksfjarðar orðinn 475 manns. Með vaxandi byggð varð aukin þörf á að hafa stjórn á þróun byggðarinnar og var fyrsta byggingarsamþykkt hreppsins samþykkt árið 1913. Árið 1928 tekur ný Byggingarsamþykkt fyrir Patreksfjarðarkauptún gildi og er þá skipuð fyrsta byggingarnefndin. Nefndin, sem jafnframt sinnti skipulagsmálum, lét sér allt umhverfið varða svo sem girðingar, tók fagurfræðilega afstöðu til útlits húsa o.fl. Á þessum tíma er orðinn öflugur hópur iðnaðarmanna á Patreksfirði. Árið 1942 stóð Iðnaðarmannafélag Patreksfjarðar fyrir stofnun Iðnskóla Patreksfjarðar og starfaði skólinn til ársins 1980.

Mynd 6. Vatneyri / Aðalstæti árið 1927.

1.4 AÐALSKIPULAG 1938

Guðjón Samúelsson húsameistari ríkisins og Guðmundur Hannesson læknir gerðu fyrsta skipulagið á Patreksfirði, fyrir Vatneyri annarsvegar og Geirseymi hinsvegar, sem staðfest var 11. nóv. 1938. Frumuppdrættir hafa ekki fundist en nokkrir deiliskipulagsuppdrættir hafa varðveist. Skipulag þetta var vel undirbúið og hafði Jón Víðis mælt upp þorpin og gert uppdrætti með hæðarlínum á árunum 1935-36, og árið 1936 kemur Guðmundur Hannesson í vettvangsskoðun til Patreksfjarðar og skrifar í kjölfarið grein um skipulagsgerðina í Morgunblaðið, (Guðmundur VaHannesson, 1936).

Mynd 7. Deiliskipulag íþróttavallar og sundlaugar á Vatneyri frá 1943, byggt á aðalskipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.

Á stríðsárunum er skútuöld lokið og togaraútgerð tekin við sem meginstoð atvinnulífsins, frystihús að mestu tekin við af saltfiskverkun, togarar sigla með ísfisk til Bretlands og koma með kol og sement til baka. Við þessa breytingu losnar mikið byggingarland á Vatneyri sem áður hafði verið eyrnamerkt saltfiskverkun. Steinsteypuöldin er gengin í garð og funkis-stíll tekin við af hefðbundnum timburhúsum sem átt höfðu samleið með skútunum. Húsasmíðameistarar á Patreksfirði hanna nánst öll hús sem byggð eru í plássinu og fylgast vel með nýjum straumum í byggingarlist. Á Vatneyrinni rís hverfi byggingarmeistarafunkishúsa byggð samkvæmt skipulagi Guðjóns og Guðmundar.

Mynd 8. Túngata Húsin hönnuð af Inga Kristjánssyni

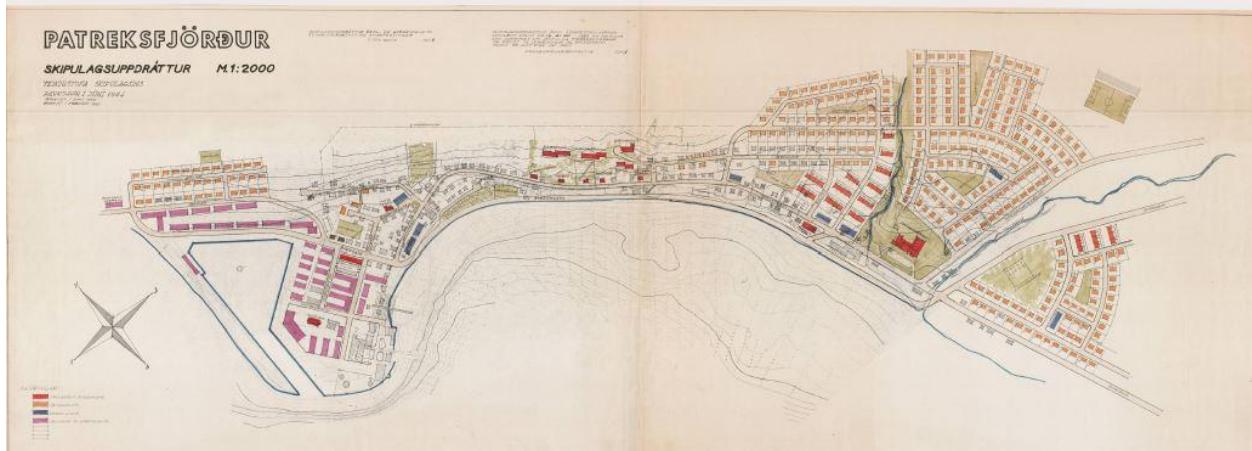

Mynd 9. Bjarkargata 5 - hönnuður Ingi Kristjánsson

Höfn Vatneyrarverslunar var við innanverða eyrina en árið 1946 hófust framkvæmdir við nýja höfn á Vatneyri, grafið var inn í vatnið á eyrinni og var höfninn opnuð formlega árið 1950. Fullgerð var höfnin talin sú besta á landinu.

1.5 SKIPULAG TEIKNISTOFU SKIPULAGSINS

Árið 1964 er samþykkt nýtt skipulag fyrir Patreksfjörð sem gert var af Teiknistofu skipulagsins og er fyrsta húsið við Mýrar byggt sama ár ofan götu. Á þessum tíma er sú breyting orðin á að farið er að sækja teikningar af húsum til sérfræðinga að sunnan og þá einkum til Húsnæðismálastofnunar ríkisins. Á sjöunda og áttunda áratugnum er mikið byggt í plássinu samkvæmt skipulaginu og nýjar götur verða til m.a. Hólar, Mýrar, Brunnar, Hjallar og Sigtún ennfremur lengist Aðalstræti þegar farið er að byggja á svonefndum Björgum.

Mynd 10. Skipulagsuppráttur Patreksfjarðar 1964-66. Teiknistofa skipulagsins.

2 BYGGINGAMEISTARAR / HÖNNUÐIR

Samfara skútuútgærd og þorpsmyndun skapast störf fyrir iðnaðarmenn. Fyrstu iðnaðarmennirnir sem setjast að á Eyrum eru skipa- og trésmiðir. Í kjölfarið koma járnsmiðir, skósmiðir, bakarar, og bókbindarar. Árið 1941 er stofnað Iðnaðarmannafélag Patreksfjarðar að frumkvæði Inga Kristjánssonar bygginga- og múrarmeistara og Kristjáns J. Guðbrandssonar byggingameistara en báðir voru þeir með nema á samningi. Nær allir iðnaðarmenn á staðnum voru félagar alls 22 að tölu. Ári síðar stóð félagið að stofnun iðnskóla sem starfræktur var í 40 ár.

Með örfáum undartekningum voru nánast öll hús sem byggð voru á Eyrum fram á sjötta áratug síðustu aldar hönnuð af byggingameisturum á staðnum. Fyrsta byggingameistarafunkishúsið, Strandgata 17 er byggt árið 1936, hannað af Jóni Jónssyni „smiði á öllum fjörðum“, þó funkisáhrifa sé farið að gæta fyrr. Segja má að funkisinn slái í gegn með komu Inga Kristjánssonar á staðinn en hann flutti til Patreksfjarðar frá Hafnarfirði í kreppunni um miðjan fjórða áratug síðustu aldar. Ingi flytur aftur til Hafnarfjarðar árið 1948 og verður þá Guðjón Jóhannesson afkastamesti hönnuður og byggingameistari á staðnum en hann var einn af fyrstu nemendum iðnskólans.

Þegar kemur fram á sjöunda áratuginn má segja að tímabili hönnunar húsameistara á Patreksfirði ljúki og farið er að sækja teikningar til „sérfræðinga að sunnan“. Algengast verður að teikningar séu fengnar frá Húsnæðismálastofnun ríkisins. Sem dæmi má nefna að 13 af 21 húsi

Hóla og Mýra, sem byggðust á sjöunda áratugnum, eru samkvæmt þeirra teikningum sem, ásamt ströngum skilmálum bygginganefndar, er með til að skapa ákveðna heild. Aðeins þrjú hús eru hönnuð af húsasmíðameisturum á staðnum, undantekning sem áður var regla. Annars staðar í bænum átti þetta þó eftir að hafa slæmar afleiðingar þar sem hús voru byggð án tillits til aðstæðna sem þekktar voru af meisturum á staðnum.

3 EINKENNI NÚVERANDI BYGGÐAR

Þegar komið er til Patreksfjarðar, fyrir Geyrseyrarmúlan, blasir Vatneyrin við með samfeldri röð timburhúsa frá lokum 19. aldar og byrjun þeirrar tuttugustu. Aðalstrætið er enn megin lífæð þorpsins, nær frá einum enda til annars, og hafa aðrar götur byggst út frá því. Gatan byrjar á innanverðri Vatneyri og er þar óvenjuvel varðveitt heild húsa sem tengjast verslunar- og útgerðarsögu Patreksfjarðar frá lokum 19. aldar og fram yfir miðja síðustu öld.

Mynd 11. Vatneyri, ásjúnd þorpsins

Aðalstrætið byrjar með samfeldri röð timburhúsa en innar í götunni og alla leið inn á Geyrseyri einkennist gatan af blöndu timbur og funkishúsa, andstæður sem tíminn er óðum að sætta. Utan Aðalstrætis byggðist snemma svokallaður Vatnskrókur og síðan Urðargata en um hana skrifar Guðmundur Hannesson eftirfarandi: *Smágata ofan Eyrarinnar heitir Urðargata og Patreksfirðingar kalla ekki allt „urð“*. Við gatnamót Urðargötu og Aðalstrætis er svokallað „Skver“, miðja Vatneyrar, myndaðist þar vísir að miðbæ með verslunum, kvikmyndahúsi og Friðþjófshúsi en Friðþjófur var einn Vatneyrarbræðra. Stofnanir, kirkja, skóli og spítali, eru hinsvegar við Aðalstræti á svokölluðu Klifi á mörkum Vatneyrar og Geirseyrar.

Mynd 12. Aðalstræti 1 og röð timburhúsa á Vatneyri.

Mynd 13. Aðalstræti, Kötuhús í forgrunni.

Mynd 14. Skverið. Friðþjófshús, Skjaldborg og Hólsbrekka.

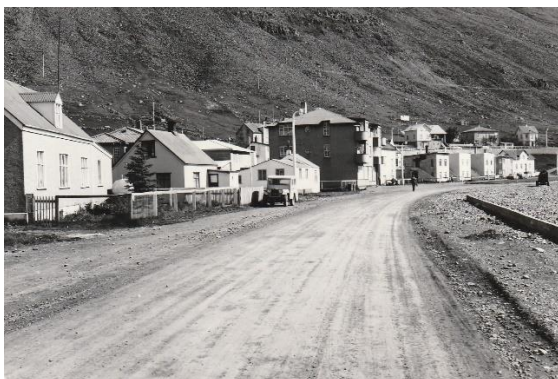
Mynd 15. Hólsbrekka, öðru nafni Bíóbrekka.

Mynd 16. Aðalstræti í átt að Geirseyri.

Mynd 17. Urðargata. Samfelld röð steyptra ljósastaura.

Mynd 18. Kambshverfið og Vatnskrókur ca 1960.

Mynd 19. Vatnskrókur 2018.

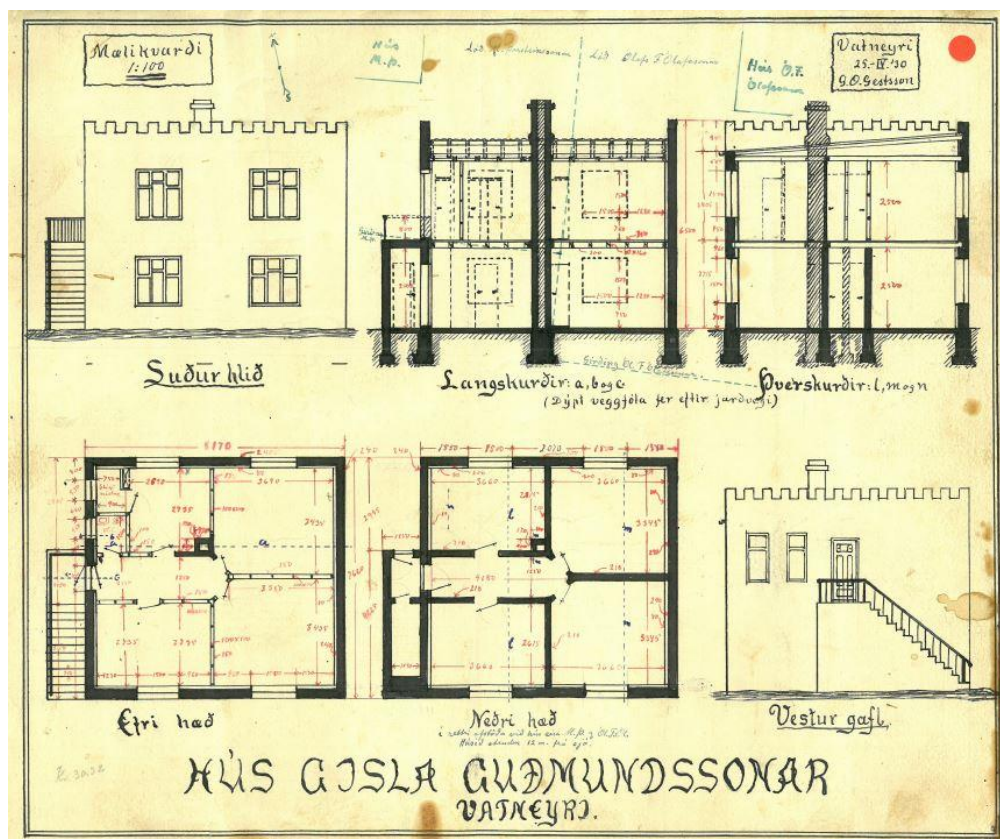

Mynd 20. Þórsögata á 6. Ártug 20. Aldar. – funksinn tekur við.

Mynd 21. Aðalstræti 43. Nýjir tímar – ca 1960.

Samhliða skipulagsgerð, Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar 1938, losnar mikið byggingarland á Vatneyri þegar hætt var að sólþurrka saltfisk. Tími funksins er genginn í garð og byggingameistarar hanna og byggja hús við Þórsögötu, Túngötu og Bjarkargötu.

Uppdráttur Gests Ó. Gestssonar byggingameistara af Strangötu 13.

4 HEIMILDIR:

Gjörðabók byggingarnefndar Patrekshrepps 1928 – 1969.

Guðjón Friðriksson. (1969). Upphaf þorps á Patreksfirði. (Námsritgerð, 3. stig) Háskóli Íslands, Sagnfræðideild. Reykjavík.

Guðmundur Hannesson. (1936, 2. október). Patreksfjörður- í nútíð og framtíð. *Morgunblaðið*, bls. 5. Sótt 14.05.2019 af:

http://timarit.is/view_page_init.jsp?issld=103994&pageld=1231877&lang=is&q=Patreksfj%F6r%F0ur

Gils Guðmundsson. Skútuöldin, önnur útgáfa 1977.

Jón Guðnason. (1993). Umbylting við Patreksfjörð 1870-1970: frá bændasamfélagi til kapitalisma. Reykjavík: Sagnfræðistofnun Háskóla Íslands.

Kristján Jónsson. (1942). Barðstrendingabók, 1942. Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðjan.

Páll Líndal. (1982). Bæirnir byggjast, yfirlit um þróun skipulagsmála á Íslandi til ársins 1938. Reykjavík: Skipulagsstjóri ríkisins: Sögufélag.

Sigurður Pétursson. (2014). Vindur í seglum II, saga verkalýðshreyfingar á Vestfjörum

Iðnskólalald á Patreksfirði í 40 ár. Samantekt Guðbjarts Á. Ólafssonar skólastjóra iðnskólans 1978-1982.

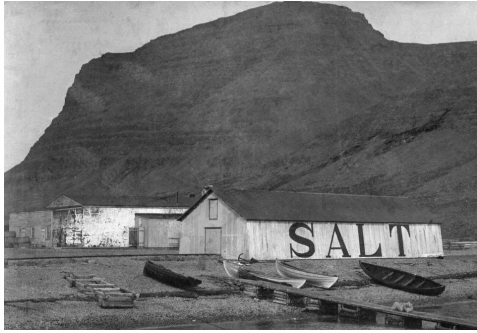
Skipulagslög nr. 123/2010.

Skipulagsstofnun.

Tíminn 19. nóv. 1950.

Fyrsti eigandi: Pétur Thorsteinsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Saltgeymsla
Núverandi notkun:

Salthúsið 1920-30.

Salthúsið, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1938 Smiðjan tengd Salthúsinu með viðbyggingu.	Ókunnur,
Útveggir: Bárujárn		Bárujárn		
Þakgerð:				
Þakklæðning: Rennisúð				
Undirstaða: Grunnur er úr				
Útlit: Einlyft		Einlyft		

Saga

Salthúsið verður til í núverandi mynd árið 1912 þegar svo kölluðum Oddahúsum, sem voru tvö samliggjandi þakkús, var breytt þannig að þau urðu undir einu þaki. Óvíst er um aldur Oddahúsana en komið hefur í ljós að þau höfðu timburþak, rennisúð. Veggir hússins voru hafðir útstæðir að neðan þannig að ekki reyndi eins mikið á þá, þegar húsið var fullt upp í mæni. Smiðjan var tengd Salthúsinu með viðbyggingu árið 1938.

Millibygging og salthús voru að hruni kominn og var tekin sú ákvörðun árið 2015, í samráði við Húsafriðunarnefnd, að taka niður millibyggingu og stærstan hluta salthús. Skammbitar og stoðir höfðu verið fjarlægðar úr salthúsinu þannig að útveggir höfðu gengið út og þakið sigið. Þak millibyggingar sem hvíldi á salthúsi hafði sigið og ýtt steiptum útvegg út þannig að hann var að hruni kominn. Sá hluti salthúss sem enn stendur, steiptur milliveggur hélt þeim hluta saman, er upprunalegur og er ætlunin að varðveita hann en endurbyggja síðan þann hluta sem tekinn var niður í sömu mynd og upprunalegt hús. Ennfremur er ætlunin að gera hálfþak milli smiðju og salthúss í norðausturenda og steypa upp í op á útvegg millirýmis þannig að upprunalegt útlit verði á þeirri hlið. Tillögur hafa verið gerðar að þessari endurbyggingu og er beðið fjármögnunar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfalt steinsteypuhús með funkiseinkennum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti samfelldrar götummyndar neðan Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Nánast upprunalegt fyrir utan klæðningu á austurgaffi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Hefur ákveðið gildi í samhangandi götummynd.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Pétur Thorsteinsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Pakk- og íshús
Núverandi notkun: Húsið í takmarkaðri notkun.

Pakkhúsið u.þ.b. 1970

Pakkhúsið 2017

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1906 Fiskþurrkunarturn	Ókunnur,
Útveggir: Timbur		Bárujárn		
Pakgerð: Mænisþak			1899 Verbúðarskúr við suðausturhlið - nú horfinn.	Ókunnur,
Pakkklæðning: Bárujárn		Bárujárn		
Undirstaða: Hlaðin úr hraungrýti/grjóti		Hlaðin úr hraungrýti/grjóti		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft Turn		

Saga

Pakkhúsið er byggt árið 1897 og var í byrjun allt í senn, pakkhús, ís- og frystihús en ísinn var tekinn úr vatninu sem eyrin er kennd við. Ekki var hægt að draga ísinn að húsinu nema töluverður snjór væri á jörðu og var því, haustið 1899, lögð 350 álna löng járnbraut að vatninu. Járnbraut lá einnig út á reitina þar sem saltfiskur var þurkaður og var vögnum rennt inn í húsið eftir miðju þess sem er lægri en gólf til hliða.

Sumarið 1899 var reistur verbúðarskúr áfastur við húsið sem rúmaði 30-40 manns. Skúrin er nú horfinn.

Árið 1906 var reist turnlaga hús til fiskþurrkunar áfast við pakkhúsið. Þetta var nýmæli á Patreksfirði en ekki þótti fiskur sem þurkaður var á þennan hátt jafnast á við þann sólþurkaða.

Eftir að nýtt íshús var byggt var pakkhúsið notað fyrir saltfisk, pökkun og stöflun, og var netaverkstæði var uppi.

Undanfarin ár hefur verið unnið að uppgerð hússins en það var orðið í mjög slæmu ástandi þegar viðgerð hófst. Húsið var klætt bárujarni til bráðabirgða til að verja húsið meðan unnið er að viðgerð en ætlunin er að húsið verði með upprunalegu útliti að viðgerð lokinni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Einstakur vitnisburður um útgerðar- og atvinnusögu Vatneyrar
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íshús. Mikilvægur hluti sögu verslunar og útgerðar á Vatneyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er hluti af óvenjuvel varðveittri heild húsa sem tengjast verslunar- og útgerðarsögu Patreksfjarðar frá lokum 19. aldar og fram yfir miðja síðustu öld.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið er vel varðveitt en hefur verið klætt bárujarni til bráðabirgða meðan á viðgerð stendur.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsið líður fyrir að hafa staðið opið fyrir veðri og vindum í mörg ár og þar sem húsið var vel viðað freistuðust menn til að sækja í það timbur, Viðgerðarvinna er hafin.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið er friðað samkvæmt aldursákvæði 29. gr. laga um menningarmínjar nr. 80/2012. Vel varðveitt íshús frá lokum 19. aldar og vitnisburður um atvinnu- verslunar- og útgerðarsögu
Verndarflokkar:		Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti / Friðuð hús - fjólublár litur á korti

Fyrsti eigandi: Ólafur Jóhannesson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Verslun
Núverandi notkun: Ekki í notkun en verið að gera upp

Vatneyrabúðin fyrir miðja síðustu öld.

Vatneyrabúðin 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Tvílyft Kvistir Ris Reykháfur	Tvílyft Kvistir Ris Reykháfur		
Saga	Útitróppur	Útitróppur		

Árið 1912 hófst undirbúningur að smíði nýrrar búðar Milljónafélagsins á Vatneyri þar sem gamla sölubúðin var löngu úr sér gengin. Viðir voru keyptir frá Ólafsvík úr húsi Einars Markússonar kaupmanns en verslunarinnréttingar komu frá Reykjavík og var húsið 15 x 14 álnir að ummáli. Smíði hússins lauk 1916 en þá hafði Ólafur Jóhannesson eignast Vatneyri.

Í húsinu var verslun, vörugeymsla og skrifstofur þaðan sem fyrirtæki Ólafs og síðar sona hans, Vatneyrarbræðra, var stjórnað. Litli kvisturinn var settur á húsið þegar sjóflug byrjaði til Patreksfjarðar og var hann með fjarskiptatækjum. Vindátt var tekinn af flaggstönginni.

Þegar Vatneyrarfyrirtækin hættu rekstri stóð búðin eftir með öllum innréttingum og gögnum. Þegar uppgerð á búðinni hófst undir leiðsögn Húsafriðunarnefndar voru munir og innréttingar settar í geymslu. Endurbótum og viðhaldi að utan var lokið fyrir um það bil 8 árum en bið hefur verið á að framkvæmdum að innan ljúki.

Vatneyrabúðin var friðlýst þann 10. nóv. 2014 og vóg þar þungt samhengi við önnur atvinnuhús í næsta nágrenni, smiðju-salthúss, pakkhúss o.fl.

Vatneyrabúðin, ásamt innanstokksmunum, hefur ótvírætt varðveislugildi sem vitnisburður um atvinnusögu Patreksfjarðar. Ennfremur er húsið sjálft einstakt og á ekki sinn líka á Patreksfirði.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið er kórónan í samfeldri röð húsa frá lokum 19. og byrjun 20. aldar og er einstakkt í götumynd og ásýnd Vatneyrar.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Húsið mun verða ásamt innanstokksmunum, þegar þeim verður komið aftur komið fyrir, einstakur vitnisburður um sögu verslunar og útgerðar á Patreksfirði og landsvísu.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er hluti af óvenjuvel varðveittri heild húsa sem tengjast verslunar- og útgerðarsögu Patreksfjarðar frá lokum 19. aldar og fram yfir miðja síðustu öld.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið óbreytt frá upphafi og allar innréttingar eru til í geymslu og er ætlunin að þær verði settar upp aftur.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsið ófrægengið að innan og fer að koma að reglulegu viðhaldi að utan.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Friðlýst hús - blár litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti
-----------------	---

Fyrsti eigandi: Ólafur Jóhannesson
Hönnuður: Ó. F. Ólafsson

Upphafleg notkun: Brauðgerðarhús
Núverandi notkun: Íbúð

Gamla bakaríið fyrir 1946.

Aðalstræti 1a, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1930 Byggt hæð ofan á húsið úr timbri.	Ó. F. Ólafsson,
Útveggir: Múrsléttað		Bárujárn	Jugendgluggar.	
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárujárn		Bárujárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Einlyft		Tvílyft		
	Inngönguskúr (bíslag)	Inngönguskúr (bíslag)		
	Reykháfur			

Saga

Húsið upprunalega byggt sem brauðgerðarhús af Ólafi Jóhannessyni. Húsið var í upphafi steinsteyp einnar hæða hús og er óvíst um byggingarár. Í júní 1929 eru lagðar fyrir nýskipaða bygginganefnd, (sett á fót 1928), teikningar af húsinu undirritaðar Ó. F. Ólafssyni og er þar sótt um að byggja hæð úr timbri ofan á bakaríið. Þjuggu eftir það bakarar með fjölskyldu á efri hæð en bakaríið var niðri. Ó. F. Ólafsson er að öllum líkindum Ólafur Finnboji Ólafsson járnsmiður á Patreksfirði f. 26,6,1897 og d. 30,5,1980.

Timburhús á steinsteyptri neðri hæð, Timurtröppur voru á framhlið upp á svalagang sem náði eftir endilangri norðvesturhlið þar sem gengið var inn í íbúðina. Skreytistísluggar eru á teikningum.

Húsið hefur verið einangrað að utan, efri hæð klædd báru og neðri steni, og sitja því gluggar innar en áður. Inngangsskúr og steyptrar tröppur eru seinni tíma.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið var í upphafi, (þ.e. fullbyggt 1930), einfalt timburhús á steyptri neðrihæð í góðum hlutföllum með jugendgluggum en því miður hafa seinni tíma breytingar rýrt listrænt gildi hússins.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Eitt af húsum Vatneyrarverslunarinnar. Brauðgerðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hefur, í samhengi við önnur hús Vatneyrarverslunarinnar, hátt umhverfisgildi.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Seinni tíma breytingar hafa veikt gildi hússins, en eru afturkræfar.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu er haldið vel við en skort hefur á leiðbeiningar við breytingar.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Samhengi við önnur hús Vatneyrarverslunar eykur varðveislugildi hússins.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Sigurður Bachman
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Bílaverkstæði

Mynd tekin fyrir 1907 - Húsið til vinstri,

Aðalstræti 3, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	Viðbygging	
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak	Kvistur	
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti	Hlaðin í múr		
Útlit:	Einlyft Inngönguskúr (bíslag) Reykháfur Kjallari	Einlyft Inngönguskúr (bíslag) Kvistur Ris Viðbygging		

Saga

Húsið reist 1893 af Páli Færeyingi og stóð það þá neðan Oddahúsanna, neðst allra húsa á Vatneyrarodda. Þegar P.J. Thorsteinsson & Co keypti verslunarstaðinn var Páli gert að flytja húsið í burtu. Ætlunin var að flytja það upp á svokallaða Klampenborgarlóð en e ekki náðist að flytja það nema 3 lengdir sínar. Keypti þá verslunin húsið af Páli og kom því fyrir neðan Faktorshússins (Ólafshús). Ólafur Jóhannesson faktor bjó í húsinu til 1899 er hann flyst í næsta hús (Ólafshús).

Haldór Bjarnason sýslumaður býr í húsinu 1899- 1905 en þá flyst í það Benedikt Sigmundsson verslunarmaður. Í áföstum skúr, (byggður uppúr 1907), við húsið var íbúð formanns Milljónafélagsins þar sem hann bjó á yfirlitsferðum til Vatneyrar.

Húsið verður síðan símsstöð og íbúð símsstöðvarstjóra.

Upphaflega var húsið án kvists en þegar símsstöðin kom í húsið var skúr byggður á suðausturhlíð (götuhlíð) þar sem nú er kvistur. Sími var í skúrnum og biðstofa fyrir viðskiptavini, en komið var með svokallaða kvaðningu til fólks, sem ekki hafði síma, þar sem sagði hvenær það ætti að mæta til að taka við símtali.

Umdanfarin ár hefur verið bifreiðaverkstæði í húsinu með innkeyrsludryum á suðvesturgafli, stór hluti þakhæðar hefur verið fjarlægður til að pláss sé fyrir bílalyftu og fyllt hefur verið upp í kjallara, Nýlega flutti verkstæðið úr húsinu og er nú ætlunin að gera það upp sem næst upprunalegri mynd og nýta það til íbúðar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið var í upphafi einfalt timburhús af dansk- íslenskrí gerð í góðum hlutföllum. Endurheimta má upprunalegt útlit hússins að miklu leit við uppgerð.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Hluti af upprunalegri byggð, elsta húsið á eyrinni. Faktorshús, sýslumannshús og símsstöð.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið stendur í samfeldri röð timburhúsa á eyrinni sem er ásýnd Vatneyrar þegar komið er í þorpið.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Byggður hefur verið kvistur á götuhlíð og viðbygging við norðausturgafli. Gluggar eru án faga og nýrri gluggar ekki smíðaðir í samræmi við upprunalega.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Kjallari hefur verið fylltur upp og plata steypst yfir timbugólf. Gólf rishæðar hefur verið rofið til að fá rými fyrir bílalyftu. Stór innkeyrsluhurð er á suðvesturgarli. .
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið hefur sem hluti af þeirri heild sem enn er varðveitt á Vatneyri hátt varðveislugildi.
Verndarflokkar:		Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Sigurður Bachmann
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Þjónusta / Íbúð

Faktorshúsið, til hægri, í byrjun síðustu aldar.

Ólafshús 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	2016 Húsið gert upp og fært nær upprunalegu útliti.	Gunnlaugur Björn Jónsson, Arkitekt
Útveggir: Timbur		Bárujárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárujárn		Bárujárn		
Undirstaða: Hlaðin í múr		Hlaðin í múr		
Útlit: Portbyggt		Einlyft		
		Ris		
		Einlyft		
		Reykháfur		
Saga		Kvistir		
			
		Kjallari		

Eftir að hafa misst íbúðarhús sitt í bruna í desember 1892, lét Sigurður Bachmann, kaupmaður á Vatneyri, reisa nýtt íbúðarhús. Húsið er 21 alin á lengd og 15 álna breytt, og sá Gunnar Bachmann um smíðina. Bygging hússins og endurbýgging verslunarhúsa sem einnig brunnu var Sigurði ofviða og selur hann Pétri Thorsteinsyni verslunarstaðinn og jörðina Vatneyri 1896. Þá flytur Ólafur Jóhannesson, faktor Péturs, í húsið og býr þar til dauðadags.

Til eru teikningar af viðbyggingu við húsið, gerðar af Finni Ó. Thorlaciusi, þar sem gert var ráð fyrir allmiklu stærra tveggja hæða húsi með tveimur barokgöflum sem áttu að vera við sitthvorn enda núverandi húss þvert á núv. gafla.

Á eyrinni bakvið húsið var Vatneyrartún og hafði Ólafur þar fjós og hlöðu.

Húsið var orðið illa farið þegar núverandi eigendur keyptu það og er sagt að búið hefði verið að lofa slökkviliðinu húsinu til æfinga. Talsverðar breytingar hafa verið á húsinu í gegnum tíðina en við uppgerð hússins hefur verið leitast við að færa húsið sem næst uppruna.

Undanfarið hefur verið unnið að uppgerð hússins og er henni lokið að utan. Kom í ljós þegar skipt var um bárujárn á útveggjum heillegur láréttur, strikaður og plægður panill sem mun vera upphafleg klæðning.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið á ekki sinn líka á Vatneyri með skrautfjöllum yfir gluggum og konsúlum. Æskilegt væri að friðlýsa húsið.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Húsið var lengst af heimili Ólafs Jóhannessonar og fjölskyldu hans Ólafur var faktor Péturs Thorsteinssonar og síðan Milljónafélagsins en eignast Vatneyrarverslunina eftir gjaldþrot þess.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er einstakt í samfeldri röð húsa frá lokum 19. og byrjun 20. aldar og er mikilvægt í götumynd og ásýnd Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið hefur verið fært gert upp og fært í nánast upprunalegt horf.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gert hefur verið við burðarvirki hússins, báruklæðning endurnýjuð og nýir gluggar smíðaðir í upprunalegri mynd.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið stendur á gömlu verslunarlóðinni og er einstakt í byggingarsögulegu samhengi á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Garðar Ó. Jóhannesson og Lára Hildur Proppé
Hönnuður: Einar Erlendsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Garðarshús með gaffskrauti - 1928.

Garðarshús 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Kvistir Portbyggt Ris	Einlyft Kvistir Portbyggt Ris		
Saga	Reykháfur	Reykháfur		

Húsið byggt árið 1927, teiknað af Einari Erlendssyni fyrir Garðar Ó. Jóhannesson og konu hans, Láru Hildi Proppé sem einnar fjölskyldu hús. Garðar var einn af Vatneyrarbræðrunum svonefndu sem tóku við fyrirtæki föður síns, Ólafs Jóhannessonar, við lát hans árið 1936.

Húsið var að hluta byggt úr viðum húss sem stóð við Strandgötu 5.

Á gaffhlynum hússins var upphaflega skrautverk sem var fjarlægð vegna vindgnauðs. Gluggar voru upphaflega í skreytistíl en fög hafa verið fjarlægð og glerlistar komið í stað linoleumkíttis.

Segja má að húsið sé eitt af síðustu bárujárnssveitser húsunum með skrautstílsivafi.

Árið 1982 er samþykkt tillaga, frá Páli V. Bjarnasyni arkitekt, sem gerði ráð fyrir að skrautverk á gafflyrnum yrði sett aftur á húsið og andyri yrði byggt á bakhlið.

Tillaga þessi komst ekki í framkvæmd.

Árið 1986 sækir þáverandi eigandi, Einar Jónsson, um að fá að flytja húsið á lóð í Hafnarfirði þar sem honum hafði ekki tekist að selja húsið. Ef af þessu hefði orðið hefði myndast stórt skarð í ásýnd Vatneyrar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið hefur mikið gildi sem sveitserhús á Vatneyri.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Tengist sögu Vatneyrarverslunar. Garðar sem húsið er kennt við var sonur Ólafs Jóhannessonar, einn Vatneyrarbræðra.
Umhverfisgildi:	Hátt	Sveitserhús í samfeldri röð timburhúsa frá lokum 19. og byrjun 20. aldar og er mikilvægt í götummynd og ásýnd Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið hefur, eins og algengt er um sveitserhús, tapað nokkru af skrauti sínu en stendur eftir sem áður sterkt.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu er vel viðhaldið.

Varðveislugildi: Hátt Húsið er mikilvægur hluti af ásýnd eyrarinnar og þeirri heild sem enn er varðveitt á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Jóhann Pétursson og Elín Bjarnadóttir
Hönnuður: Þorl. Ófeigsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Jóhannshús fremst á myndinni, 1960-70.

Aðalstræti 9, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Gaflsneitt þak	Gaflsneitt þak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Portbyggt Ris Reykháfur	Einlyft Portbyggt Ris Útitróppur		
Saga	Útitróppur	Kjallari		

Húsið var Hannað af Þorláki Ófeigssyni og byggt árið 1928 fyrir Jóhann Pétursson togaraskipstjóra og frú. Ólafur konsúll Jóhannesson fór með umboð Jóhanns skipstjóra í samskiptum við nýskipaða byggingarnefnd og átti í talsverðum útistöðum við hana. Fór Ólafur fram á að taka gaflsneiðingu af á þeim forsendum að "beinir gaflar séu fallelgri og illt sé að ganga svo frá gluggum á gaflsneiðinu að ekki leki". Svar nefndarmanna var: "Nefndin lítur svo á að útlit hússins verði ljótara við breytingu þá, sem um er beðið og synjar því um leyfi til þessarar breytingar". Fleiri útistöðum átti Ólafur í og enduðu samskipti hans við nefndina á því byggingarnefnd taldi að hún "gæti ekki látið hjá líða að víta viðkomanda fyrir framkomu hans". Samkvæmt upprunalegum teikningum voru skreytistílsgluggar í húsinu og tveir stórir gluggar á 1. hæð austurgafli sem ekki voru gerðir, en það var ein af þeim breytingum sem Ólafur fór fram á og fékk samþykkt með því skilyrði að kjallaragluggar yrðu fluttir til samræmis. Ólafur lét það hjá líða að flytja kjallaragluggana og hlaut fyrir það vitar bygginganefndar. Þessi afstaða fyrstu bygginganefndarinnar er eitt af þeim dæmum sem eru um hve alvarlega nefndin tók starfi sínu en nefndin var skipuð samfara því að ný byggingarsamþykkt tók gildi árið 1928.

Húsið var ásamt Garðars- og Ólafshúsi eitt af "betri borgara" húsum Vatneyrar þar sem fjölskyldur bjuggu með þjónustustúlku. Húsið á sér samsvörun í dönskum einbýlishúum og húsum sömu gerðar í höfuðstaðnum frá sama tíma.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Hefur gildi sem sérstakt hús á Vatneyri - eitt af tveimur gaflsneiddum húsum á Vatneyri.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Hús togaraskipstjóra.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hús í samfeldri röð timburhúsa frá lokum 19. og byrjun 20. aldar og er mikilvægt í götummynd og ásýnd Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið að mestu upprunalegt en hefur fengið aukaskraut, hornsúlur, skrautfjalir ofan við glugga, konsúlur o.fl.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið.

Varðveislugildi: Hátt Húsið er mikilvægur hluti af ásýnd eyrarinnar og þeirri heild sem enn er varðveitt á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Ingólfur Kristjánsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Stínihús á 6. áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 11, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	2015 Stækkun bíslags og nýir gluggar í upprunal. mynd	Gunnlaugur Björn Jónsson, Arkitekt
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bíslag)	Inngönguskúr (bíslag)		
	Ris	Ris		
	Reykháfur	Viðbygging		
	Útitróppur	Kjallari		
			

Saga

Húsið sem kennt er við Kristínu Þorgrímsdóttur. er nánast óbreytt frá upphafi. Skorsteinn hefur verið fjarlægður og bíslag stækkað Aðalstræti 11 var reist árið 1906 af Ingólfi Kristjánssyni og konu hans Elísabetu Jónsdóttur, eignuðust þau þrjú börn. Ingólfur var fyrsti skólustjóri barnaskólans á Patreksfirði og gegndi því starfi árin 1900-1908. Árin 1908- 1915 var hann sýsluskrifari og fulltrúi sýslumanns ásamt því að vera fyrsti hreppstjóri Patrekshrepps árin 1907-1915. Árið 1910 kemst húsið í eigu Ólafs Sigurðssonar stýrimanns og konu hans Þórdísar Guðmundsdóttur. Tóku þau tvö börn í fóstur Þórdísi Magnúsdóttur og Hallgrím Jónsson "Halla Dísu". Þórdís deyr árið 1949 og Ólafur 1953. Árið 1949 er gerður grunnleigussamningur milli Verzlunar Ó. Jóhannessonar h.f Vatneyri og Ólafs Sigurðssonar þar sem þeir fyrrnefndu selja Ólafi leigugrunn undir húseign hans ásamt lóð kringum húsið, samtals 298 fm.

Sama ár gera Ólafur og Sigurður Bachmann Jónsson húsasmiður með sér kaupsamning um kaup Sigurðar á húsinu. Átti eignin að greiðast upp á fimm árum. Þjó Ólafur hjá þeim Sigurði og Kristínu Þorgrímsdóttur konu hans, það sem hann átti eftir ólifað, enda var þess sérstaklega getið í kaupsamningnum að Ólafur fengi hjá þeim skjól, "eitt herbergi ásamt ljósi og hita, svo og fæði og þjónustu, fyrir sérstakt gjald á ári, samkvæmt sérstökum samningi þar um milli aðila". Sigurður og Kristín eignuðust ekki börn en ólu upp systurdóttur Kristínar, Auði Valtýsdóttur, seinna Audur Gallagher. Kristín lést árið 1998, töluvert á eftir Sigurði manni sínum.

Undanfarið hefur verið unnið að uppgerð hússins og er henni nú að mestu lokið.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Gott dæmi um einfalt bárújárnshús í góðum hlutföllum.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús - Hluti af upphaflegri byggð á Vatneyri. Eitt af fáum alþýðuhúsum frá byrjun síðustu aldar sem enn standa.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti af götumynd Aðalstrætis, samfeldri röð timburhúsa, og ásýnd Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið nánast óbreytt frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsið hefur nýlega verið gert upp að utan og gluggar endursmíðaðir í upprunalegri mynd.
Varðveislugildi:	Hátt	Vel varveitt alþýðuhús fra byrjun síðustu aldar í samfeldri röð tímburhúsa.
Verndarflokkar:		Fríðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Magnús Jóhannsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð / Verslun
Núverandi notkun: Íbúð / Verslun

Húsið fyrir miðju, u.þ.b. 1960

Aðalstræti 13, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	1956 Bílskúr	Ókunnur,
Útveggir:	Bárujárn	Trapisustál		
Þakgerð:	Brotapak (mansard)	Brotapak (mansard)	Kvistur	Ókunnur,
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin í múr	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti	1950 Ný klæðning	Ókunnur,
Útlit:	Einlyft Inngönguskúr (bísлаг) Ris Reykháfur	Einlyft Inngönguskúr (bísлаг) Viðbygging Ris		
Saga	Kjallari	Kjallari		

Byggt af Magnúsi Jóhannessyni skósmið. Magnús var með skóvinnustofu í hluta af hæðinni en íbúð hans var í hinum hlutanum og á þakhæðinni.

Á þessum tíma var mikil þörf fyrir skósmíðar, smíða þurfti öll stígvél fyrir sjómenn og kendi Magnús mörgum skósmíði.

Magnús fór síðan út í verslunarrekstur og var þá aðalhlæðin að mestu nýtt sem verslun og Magnús eftir það titlaður kaupmaður. Síðan þá hefur margskonar verslunar- og þjónustustarfsemi verið í húsinu m.a. raftækjaverslun og flugafgreiðsla. Nú er rekin þar málningarverslun en íbúð er á þakhæð.

Bílskúr og kvistur á bakhlíð er seinni tíma.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Eina húsið með brotapakki á Patreksfirði og myndi sóma sér vel ef það yrði fært nær uppruna.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Húsið í upphafi byggt sem íbúð, verkstæði og verslun og gegnir enn því hlutverki.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið ásamt Stínuhúsi (nr 11) eru einu alþýðuhús "Kambshverfisis" sem eftir eru frá byrjun síðustu aldar. Í samfeldri röð timburhúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið hefur verið klætt með trapisustáli og einangrað að utan. Þak hefur verið framlengt út yfir gafla. Gluggar eru að mestu upprunalegir en sitja innar þar sem klæðning hefur færst út.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Viðir húsinu í góðu ástandi en glugga og klæðningu þarf að endurnýja.
Varðveislugildi:	Hátt	Alþýðuhús frá byrjun síðustu aldar í samfeldri röð tímurbúsa. Eina húsið sem eftir er á Vatneyri með brotapakki. Seinni tíma breytingar eru afturkræfar.
Verndarflokkar:		Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Kristinn Ó. Jóhannesson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Kristínshús, u.þ.b. 1960

Aðalstræti 15, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1928 Byggð hæð ofan á húsið	Jón Ingibjörn Jónsson, Smiður
Útveggir: Bárújárn		Forskalaðir utan á bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Reykháfur Kjallari	Ris Tvílyft Svalir Útitróppur Kjallari		

Saga

Samkvæmt gömlum myndum og korti frá 1914 er húsið upphaflega byggt ekki seinna en 1914, ein hæð á kjallara með lágu risi. Á öðrum fundi nýstofnaðar bygginganefndar, 20. Apríl 1928, er lögð fram umsókn frá Kristni Ó. Jóhannessyni um leyfi til að byggja hæð ofan á húsið og var umsóknin sú fyrsta sem nefndin tók fyrir. "Fylgdi umsókninni einrituð teikning af útliti hússins á götuhlið og öðrum gafli eins og húsið skal líta út eftir breytinguna." Lagði formaður nefndarinnar fram umsögn byggingafulltrúa um teikninguna, sem hann taldi algerlega ófullnægjandi og vera ógerlegt að hafa eftirlit með byggingunni eftir teikningunni, samkvæmt byggingarsamþykktinni. En þar sem umsókn þessi kom fram að heita mátti samtímis að byggingarsamþykktin öðlaðist gildi, og menn því algerlega ókunnir samþykktinni og hvernig teikningar skuli vera, þá samþykkti nefndin að veita byggingaleyfi, þrátt fyrir galla á umsókn og teikningun. Hinsvegar setti nefndin fram það ítarleg skilyrði, í átta liðum, fyrir samþykktinni að kalla mætti nefndina hönnuði hússins. Var byggingafulltrúasíðan falið að hafa eftirlit með því að skilyrðin yrðu uppfyllt. Að lokinni umfjöllun um málið var eftirfarandi tillaga samþykkt: "Teikningar eins og þær sem hér liggja fyrir, tekur nefndin ekki til greina framvegis".

Húsið er timburhús og var klætt bárújárn, krosspóstagluggar voru á 1. hæð en T-póstar á efri og hæðarskilsliti er umhverfis húsið. Árið 1970 var húsið múrhúðað að utan (forskalað), augnstungið og faldar sökkulbretti og hæðaskilsband fjarlægð.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið myndi sóma sér vel í götummynd ef það yrði fært nær uppruna - bárújárnsklæðning, gluggar og hæðaskilslisti.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Hús Kristins Ó. Jóhannessonar en hann var einn hinna svokölluðu Vatneyrarbræðra.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er mikilvægt í samfeldri röð timburhúsa í götummynd Aðalstrætis.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Forn hússins óbreytt frá 1928 en ytra byrði breytt - forskalning og gluggar.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Húsið forskalað á bárújárn og augnstungið.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Húsið er hluti af samfeldri röð timburhúsa sem enn er varðveitt á Vatneyri.
		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Byggingarár: 1944

Aðalstræti 17

Fyrsti eigandi: Jón Ingibjörn Jónsson
Hönnuður: Jón Ingibjörn Jónsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Húsið í byggingu 1944

Aðalstræti 17, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteypt		Steinsteypt	1966 Þakhæð ca 1966	
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Svalir	Ris		
	Reykháfur	Portbyggt		
		Svalir		

Saga

Áður stóð áður lítið timburhús á lóðinni sem Jón Ingibjörn bjó í. Samþykkt var að rífa timburhúsið og byggja nýtt hús "meint úr steinsteypu" á fundi byggingarnefndar 22. maí 1944. Um það bil 25 árum síðar er byggð þakhæð sem í var íbúð. Húsið stendur í framhaldi af röð timburhúsa, meira í ætt við húsin á Túngötu, og gefur í skyn hvað koma skal þegar haldið er upp Aðalstræti. - Blanda af byggingameistafunkis og timburhúsum. Á auðri lóð milli hússins og Aðalstrætis 21 stóð veitinga- og gistihúsið Fortuna.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Funkis með óvenjulegum útdúrdúr - bogar undir svölum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús - Byggingameistarafunkis, samhengi við funkishverfið. Teiknað og byggt af smíði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið í stærð og hluföllum fer vel í götmynd. Þegar komið er lengra upp Aðalstræti verður einkenni götummyndar blanda af timbur- og funkishúsum. Á lóð nr. 19 stóð áður veitingahúsið Fortuna og mun
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Breyting á þaki - þakhæð. Að öðru leiti vel varðveitt.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi á skeljuðum múr.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Byggingameistarafunkis, hannað og byggt af smíði á staðnum.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Jón Þórðarson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Aðalstræti 21 á 4. áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 21, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar		
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn	Húsið einangrað að utan og klætt skarsúðsmótaðri stálklæðningu	
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Ris	Inngönguskúr (bíslag)		
	Útitróppur	Ris		
	Kjallari	Útitróppur		
Saga	Reykháfur	Kjallari		

Timburhús á háum steiptum kjallara byggt 1910. Sagt er að efri hæðin, (timburhúsið), hafi verið flutt frá Stykkishólmi og sé hún því mun eldri en steypiti hlutinn. Tvær íbúðir voru í húsinu.

Upphaflega klætt með bárújarni en síðar einangrað að utan, klætt með mótaðri stálklæðningu, (skarsúð), og gluggum breytt.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Upphaflega einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum. Seinni tíma breytingar til lýta en afturkræfar. Verði húsið fært nær upprunalegu útliti - klæðning og einangrunargrind að utan fjarlægð, húsið klætt
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis og hluti af timburhúsabyggð Vatneyrar. Á lóð nr. 19 stóð áður veitingahúsið Fortuna og mun bygging á lóðinni skipta miklu máli fyrir heildargötummynd.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Upphaflega klætt bárújarni en hefur verið einangrað að utan og klætt mótaðri stálklæðningu (skarsúð).
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Hátt Einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum - seinni tíma breytingar afturkræfar. Mikilvægt í götummynd.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Gísli Guðmundsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð / Landbúnaður
Núverandi notkun: Íbúð

Steinninn á áttunda áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 23, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1950 Inngangur jarðh. færður í viðb. á bakhlið. Tröppur og anddyri 1. h. í	
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárujárn		Bárujárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit:	Tvílyft Portbyggt Reykháfur Útitröppur	Tvílyft Inngönguskúr (bíslag) Viðbygging Portbyggt		
Saga	Viðbygging	Kvistir		

Húsið Byggt 1912 sem tveggja íbúða hús og er það í dag elsta steinsteypa íbúðarhús Vatneyrar. Húsið hafði upphaflega tvo skorsteina sem hafa verið fjarlægðir. Inngangur jarðhæðar var á miðri götuhlið fram til ca 1952 en var þá færður á bakhlið samhliða því að tröppur og anddyri efri hæðar voru byggð. Framan af var kýr höfð í húsinu á jarðhæð en fleiri dæmi eru um að neðstu hæðir húsa væru notuð fyrir skepnur má þar t.d. nefna Veðramæti, (Aðalstræti 77a).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Reisulegt steinsteyp hús frá byrjun síðustu aldar.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús. Elsta steinsteypa hús Vatneyrar og sem slíkt mikilvægt í byggingasögu Vatneyrar.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Að mestu upprunalegt nema skorsteinar fjarlægðir og fög vantar í glugga.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið.

Varðveislugildi:

Hátt Elsta steinsteypa húsið á Vatneyri áberandi í götummynd og mikilvægt í byggingasögu Vatneyrar.

Verndarflokkar:

Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Ásmundur B. Olsen
Hönnuður: (Ingi Kristjánsson)

Upphafleg notkun: Íbúð / Verslun
Núverandi notkun: Íbúð / Verslun

Ásmundarbúð á 7. áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 6, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útveggir: Skeljasandur		Málað yfir skeljun	Stallað stál á þaki og rennur færðar úr fyrir steipta rennu.	
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Mótaðar málmplötur		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Svalir		
	Svalir			

Saga

Húsið byggt og hannað af Inga Kristjánssyni húsasmíðameistara fyrir Ásmund B. Ólsen kaupmann. Teikningar samþ. í byggingarnefnd 15. júní 1942. Ásmundur rak verslun á fyrstu hæð og flugafgreiðslu frá árinu 1965. Á efri hæð var íbúð Ásmundar. Innskot var á götuhlið fyrir miðju húsi þar sem gengið var inn í búðina. Þetta skot varð samkomustaður unglinga og kallað hreiðrið eða ástarhreiðrið. Nú hefur hurðin verið færð utar og í dag er apótek á jarðhæð. Stallað stál hefur verið sett á þak og kantur færður út fyrir steipta rennu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlung	Eitt af veglegri funkishúsum við Aðalstræti.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Byggt sem verslun með íbúð á efti hæð.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið mikilvægt í götummynd og hluti af vísi að miðbæ á Vatneyri.
Upprunalegt gildi:	Miðlung	Þak fært út fyrir steiptar rennur kantur klæddur og þak með stölluðu stáli. að öðru leiti upprunalegt.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti
-----------------	---

Fyrsti eigandi: Christian M. Steenbach
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð / Frístundir/sumarhús

Litla Klampenborg á 4. áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 25, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1912 Ris með háu porti.	
Útveggir: Timbur		Múrsteinslíki		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak	Húsið múrað að utan, (forskalað).	
Þakklæðning: Rennisúð - tillgáta		Bárujárn	1940-50	
Undirstaða: Hlaðin í múr		Hlaðin í múr		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bísлаг)	Inngönguskúr (bísлаг)		
	Kjallari	Kvistir		
	Ris	Portbyggt		

Saga

Húsið er reist fyrir 1866 og átti það Steenbach sem var síðasti danski kaupmaðurinn á Vatneyri. Hann ánafnaði húsið Andríu Ásgeirsen frænku sinni, árið 1869. Byggingarár samkvæmt fasteignamati er 1912, en samkv. gömlum myndum líklega það ár sem byggð er hæð ofan á húsið. Upphaflega var húsið ein hæð á, hlöðnum kjallara, með lágu risi og líklega verið með timburklæðningu en síðar klætt bárujárni. Síðan hefur húsið verið hækkað augnstungið og múrhúðað og seinna einangrað að utan, klætt með múrsteinslíki og kvistir settir á þak. Húsið mun vera að stofni til það elsta á Vatneyri.

Húsið stóð á svokallaðri Klampenborgarlóð en Sigurður Bachmann undanskildi lóðina við sölu Vateyrar til Péturs Thorsteinssonar ártið 1896. Sigurður reisti síðan annað stærra timburhús á lóðinni sem hann nefndi Klampenborg og var þá farið að kalla húsið Litla Klampenborg til aðgreiningar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Seinni tíma breytingar mjög til lýta, en að mestu afturkræfar.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Elsta íbúðarhús Vatneyrar.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis og hluti af timburhúsabyggð Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Einangrunargrind og klæðning að utan ásamt gluggabreytingu og kvistum til lýta.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Hátt Sem elsta hús Vatneyrar er húsið með hátt varðveislugildi. Ennfremur mikilvægt fyrir götummynd.

Verndarflokkar: Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Kristinn Á Kristjánsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Ingólfsbúð á 9. áratug síðustu aldar.

Aðalstræti 8, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1959 Viðbygging á einni hæð við suðurhlíð.	Gunnar B. Guðmundsson,
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur - málað		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak	1969 Byggð hæð ofná viðbyggingu og húsið stækkað, á tveimur hæðum í vestur.	Gunnar Hansson, Arkitekt
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Hornsneitt		
		Viðbygging		

Saga

Kristinn Á Kristjánsson (netagerðarmaður?) lét reisa húsið og hafði íbúð á efri hæð en á neðri hæð bjuggu sjómenn og þar var einnig mjólkurbúð. Byggingarleyfi var veitt 18. maí 1936.

Elstu teikningar (ódagsettar og óundirritaðar) sýna húsið með tveimur íbúðum og án hornsneiðingar sem mun hafa komið þegar neðstu hæð var breytt í verslun. Hornluggar voru beggja vegna á suðurhlíð á báðum hæðum. Árið 1936 veitir bygginganefnd Kristjáni leyfi til að setja útidyr á norðausturhorn.

Ingólfur Arason kaupir síðan húsið og rak hann verslun á neðri hæð en bjó á efri hæðinni en við hann er húsið kennt.

Húsið var byggt sem hornhús en Ingólfur byggir við það við það í tveimur áföngum, fyrst byggt við meðfram götu í átt að Strandgötu og síðast byggt við bakvið hús.

Í dag er húsið verbúð fyrir fiskeldisstarfsmenn.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið, með viðbyggingu Gunnars Hanssonar, samsvarar sér þökkalega.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Eitt af verslunarhúsum "miðbæjarins".
Umhverfisgildi:	Hátt	Áverandi í götummynd, hornhús.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Upphaflega byggt sem íbúðarhús en byggt við það í tveimur áföngum. Hraunað í upphafi en nú málað.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi að uta.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Jósep Guðjónsson og Guðbjörg Þórðardóttir
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Jósephús u.þ.b. 1980.

Aðalstræti 10, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Inngönguskúr (bíslag) Portbyggt Reykháfur	Einlyft Inngönguskúr (bíslag) Portbyggt		

Saga

Íbúðarhús kennt við fyrsta eiganda Jósep Guðjónsson. Húsið eitt af yngri timburhúsum Vatneyrar en hefðbundin timburhús voru byggð langt fram á fjórða áratuginn á Patreksfirði. Á tímabili var rekin greiðasala í húsinu og sóttu þangað mikið færeyskir sjómennt sem voru fjölmennir í áhöfnum togara Vatreyrarbræðra. Seinna var húsið nýtt sem verbúð.

Húsið óbreytt fyrir utan seinni tíma gluggabreytingar, líður fyrir hækun götu eins og önnur hús í Hólsbrekkunni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfalt timburhús hús frá þriðja áratugnum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús - Byggingarhefð á staðnum í lok þriðja áratugarins.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er fyrst í samfeldri röð fjögurra timburhúsa í Hólsbrekkunni og mikilvægur hluti götumyndarinnar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Vantar fög í glugga og gluggum á götuhlið breytt. Að öðru leit upprunalegt.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Gangstétt hefur verið steypt upp að útvegg og gluggar á götuhlið styttir.

Varðveislugildi: Hátt Eitt húsa í samfeldri röð timburhúsa í Hólsbrekkunni og hefur í því samhengi hátt varðveislugildi.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðmundur Ólafur Þórðarson og Anna Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Hóll 1916-20.

Aðalstræti 14, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1957 Hafnarfjarðarkvistur á suðurhlíð.	Guðjón Jóhannesson, Smiður
Útveggir: Bárújárn		Timbur		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bíslag)	Inngönguskúr (bíslag)		
	Ris	Kvistir		
	Reykháfur	Ris		
Saga	Kjallari	Útitróppur		

Hóli tilheyrði Hólstún þar sem Guðmundur Þórðarson hafði fjós. Guðmundur var mikilsmetinn og var hreppsnefndarmaður til margra ára.

Árið 1910 er húsið sagt vera 6 herbergja timburhús með 9 íbúum, sagt reist 1908 og virt á 3000 krónur. Húsinu tilheyrðu útihús og svokallað Hólstún.

Hár steinsteypu kjallari er á húsinu og voru upphaflega tvær íbúðir í því en við breytingu 1957 er þriðju íbúð bætt við á þakhæð. Húsið var upphaflega með bárújarni og krosspóstagluggum en er nú með lóðréttum kúlupanil og breyttum gluggum. Kvistur á húsinu seinni tíma (1957) fyrirbrigði.

Húsið hefur verið mælt upp og gerð tillaga að endurbótum þar sem gert er ráð fyrir að húsið færist nær uppruna. Endurbætur eru hafnar og hafa gluggar á suðurhlíð kjallara verið smíðaðir í upprunalegri mynd.

Húsið hefur sem elsta húsið í Hólsbrekkunni og hluti af þeirri heild sem húsaröðin er.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið líður fyrir kvist, klæðningu og gluggabreytingu.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Húsið er það elsta í Hólsbrekkunni og með byggingu þess fer byggðin að teygja sig í átt að Geyrseyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er það þriðja í samfeldri röð fjögurra timburhúsa í Hólsbrekkunni og mikilvægur hluti götumyndarinnar.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Húsið líður fyrir kvist, klæðningu og gluggabreytingu. En samfara eðlilegu viðhaldi gæti húsið komið til sjálfs síns.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Kúlupanesklæðning, breyttir gluggar og kvistur. Allt þó afturkræft.

Varðveislugildi:

Hátt Elsta húsið í samfeldri röð timburhúsa í Hólsbrekku sem kend er við húsið.

Verndarflokkar:

Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Daníel Hansen og Sigríður Ólafsdóttir
Hönnuður: Davíð Jóhannes Jónsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Dallahús 2011.

Dallahús 2017, unnið að uppgerð.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1939 Steyptar útitróppur	Ókunnur,
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Ris	Ris		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur	Kjallari		
Saga	Kjallari			

Reist af Daníel P. Hansen, sem átti færeyska móður og norskan föður, og konu hans Sigríði Ólafsdóttur. Í húsinu voru tvær íbúðir og var kjallaraíbúð leigð út. Teikningar, undirritaðar af Davíð Jónssyni og voru samþykktar á fundi byggingarnefndar 21 ágúst 1928. Húsið er byggt undir lok timburhúsatímabilsins og er einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum. Húsið vel varðveitt, óbreytt að utan frá upphafi og er nú unnið við viðhald á ytra byrði. Húsið er mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, það síðasta og efsta í samfeldri röð fjögura timburhúsa í Hólsbrekku.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Byggingarhefð á staðnum í lok þriðja áratugarins. Teiknað og byggt af smíði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er efst, það fjórða og síðasta, í samfeldri röð fjögurra timburhúsa í Hólsbrekkunni og mikilvægur hluti götummyndarinnar.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið óbreytt frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Viðhaldvinna með uppruna að leiðarljósi.
Varðveislugildi:	Hátt	Einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum teiknað og byggt af smíði á staðnum. Í samfeldri röð timburhúsa í Hólsbrekku
Verndarflokkar:		Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Sjálfstæðisfélagið Skjöldur
Hönnuður: Ó. F. Ólafsson

Upphafleg notkun: Samkomuhús
Núverandi notkun: Menningarstarfsemi

Skjaldborg 1940.

Aðalstræti 27, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1938 Anddyri	Ókunnur,
Útveggir: Eternit		Sementstrefjaplötur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak	1944 Viðbygging við anddyri.	Friðþjófur Jóhannesson, Kaup- og útgerðarmaður
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp	1981 Viðbygging við anddyri á tveimur hæðum.	Finnur Fróðason, Innanhússarkitekt
Útlit: Tvílyft Útitróppur Kjallari		Tvílyft Viðbygging Kjallari		

Saga

Byggt af sjálfstæðisfélaginu Skildi sem samkomuhús og í húsinu var aðstaða Leikfélags Patreksfjarðar. Uppdrættir undirritaðir af Ó. F. Ólafssyni samþykktir af byggingarnefnd 1. maí 1934. Byggt var við húsið, að ofanverðu við miðjan gafl, steinsteyp viðbygging á súlum yfir aðalinngangi árið 1944.

Skjaldborg tekur við af Stúkuhúsinu sem var orðið ófullnægjani sem samkomuhús fyrir vaxandi bæ.

Haldnir voru dansleikir í húsinu og var haldið sérstaklega upp á 1.des. Á jólum og gamlárskvöld var opið hús fyrir alla.

Á stríðsárunum var veitingarsalur á efstu hæð. Gengið var inn frá Aðalstræti, þar sem voru útitróppur, og upp í salinn um snúningstróppur. Eldhús var í kjallara og voru veitingar híðar upp á aðra hæð. Staðurinn var fjölsóttur af hermönnum og breskum togarasjómönnum.

Veitingamaður var Guðjón Guðjónsson bakari frá Ísafirði sem síðar var með verslunina Kjöt og fisk.

Iðnaðarmannafélagið á Patreksfirði stofnaði iðnskóla árið 1942 og hafði skólinn aðsetur í litla salnum fyrstu árin.

Aðalsal hússins var síðan breytt í bíosal og var þá byggt við austurenda hússins, anddyri á 1.hæð og voru sýningavélar á 2.hæð.

Húsið er nú miðstöð heimildamyndahátíðarinnar Skjaldborgar jafnframt því sem þar eru vikulegar kvikmyndasýningar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið hefur verið gert upp að utan og er gott dæmi um stórt samkomuhús úr timbri frá miðjum fjórða áratugnum.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Samkomuhús og bíó. Skipar stóran sess í sögu og menningarlífi Patreksfjarðar. Virkt bíó í dag og uppistaðan í Skjaldborgarhátíðinni.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mjög áberandi og mikilvægur hluti götummyndar með heilstæðri röð upprunalegra ljósastaura.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið hefur nýlega verið gert upp. Að mestu upprunalegt útlit fyrir utan að inngangur og trappa við götu eur horfin.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið.

Varðveislugildi: Hátt Menningarsögulegt gildi og götummynd Aðalstrætis.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Oddgeir Magnússon og Andrés Guðmundsson
Hönnuður: Jón Jónsson frá Flateyri

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Þak fært út yfir steptan rennukant og kantur klæddur blikki.	Ókunnur,
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur - málað		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Hlaðin í múr		Steinsteipt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur	Kjallari		
	Kjallari			

Saga

Steinsteipt funkishús, samþykkt á fundi byggingarnefndar í maí 1939 byggt sem parhús. Húsið er eitt þeirra húsa á Patreksfirði sem voru hönnuð og byggð af Jóni Jónssyni húsasmíðameistara frá Flateyri. Jón Jónsson ólst upp á Rauðasandi og lærði húsasmíði hjá Finni Thorlaciús. Teikningar höfðu áður verið lagðar fyrir byggingarnefnd í ágúst 1934 en á í september á sama ári fær Jón samþykktar teikningar af Urðargötu 7 sem er hefðbundið timurhús þar sem funkiahrífa er farið að gæta. Líkleg hefur hönnun hússins því breyst frá fyrstu teikningum í fullskapaðan byggingmeistarafunkis árið 1939.

Upphaflega steiptar rennur en þak hefur verið fært út fyrir þær og skeljaðir útveggir málaðir. Húsið að öðru leiti óbreytt

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur og heiðarlegur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Tveggja íbúða parhús, Húsið hannað og byggt af Jóni Jónssyni byggingameistara frá Flateyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Málð yfir skeljaðan múr, sagað af steiptum rennukanti og þak fært út yfir.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið eitt af mörgum funkishúsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Ólafur Árnason, Magnús Árnason og Erlendur
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Hús og garður, 2018.

Túngata 14, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Skeljasandur	Skeljasandur		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Steyptur skeljaður garðveggur. Reykháfur Tvílyft Útitróppur	Tvílyft Útitróppur		
Saga				

Tveggja íbúða funkishús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni húsasmíðameistara á Patreksfirði en Ingi hannaði og byggði flest húsanna í funkishverfinu á Vatneyri. Uppdráttur Inga hefur varðveist dags. 5.4.1942.

Nánast óbreytt frá upphafi, bílskúr byggður 1960. Sérstakt við húsið að það er eina funkishúsið á Patreksfirði sem er (enn) með steyptra girðingu við götu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni byggingameistara á Patreksfirði.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar. Eina húsið sem enn hefur steyptra girðingu við götu.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreytt en þak hefur verið fært út yfir steyptra rennukant.
Tæknilegt ástand:	Miðlung	Komið að viðhaldi á skeljuðum múr.
Varðveislugildi:	Hátt	Funkishús byggt samkvæmt skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Byggingarár: 1945

Túngata 16

Fyrsti eigandi: Kristinn Jónasson og Sigríður Halldórsdóttir
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Túngata 16, 1955-60.

Túngata 16, 2018.

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteipt
Útveggir: Skeljasandur
Þakgerð: Valmaþak
Þakklæðning: Bárújárn
Undirstaða: Steinsteipt
Útlit: Tvílyft
Reykháfur
Steipt skyggni yfir
útidyrum

Núverandi:

Steinsteipt
Skeljasandur
Valmaþak
Bárújárn
Steinsteipt
Tvílyft

Helstu breytingar:

2012 Þak fært út yfir steptan rennukant og kantur klæddur blikki.

Hönnuðir breytinga:

Ólafur Sæmundsson, Smiður

Saga

Tveggja íbúða funkishús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni húsasmíðameistara á Patreksfirð. Uppdráttur Inga dags. 23.4.1942. Nánast óbreytt frá upphafi nema rennur færðar út yfir kant.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlung Einfeldur byggingameistarafunkis.

Menningarsögulegt gildi: Miðlung Íbúðarhús, húsið hannað og byggt af Inga Kristjánssyni byggingameistara á Patreksfirði.

Umhverfisgildi: Hátt Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.

Upprunalegt gildi: Hátt Óbreytt en þak hefur verið fært út yfir steiptan rennukant og hann klædur blikki.

Tæknilegt ástand: Hátt Húsið hefur nýlega verið endurskeljað.

Varðveislugildi: Hátt Funkishús byggt samkvæmt skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Friðþjófur Ó. Jóhannesson og Jóhanna
Hönnuður: Böhrler-Stahlbau G.M.B.H.

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Húsið ekki í notkun.

Friðþjófshús 1930-40.

Urðargata 2, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Stálgrind		Stálgrind	Steynsteypt viðbygging	Sigurður Thoroddsen, Verkfræðingur
Útveggir: Airoblikkplötur		Eldri hluti múrsléttaður og		
Þakgerð: Valmaþak "pagóðupak"		Valmaþak		
Þakklæðning: Þaksteinn		Bárujárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
		Einlyft		
		Ris		
		Útitröppur		
Saga	Svalir	Viðbygging		
		

Friðþjófur Ó. Jóhannesson sem húsið er kennt við var sonur Ólafs Jóhannessonar, (sjá Ólafshús) og rak hann Vatneyrarfyrirtækin ásamt bróður sínum Garðari (sjá Garðarshús) eftir að Ólafur lést árið 1936. Ólafur hafði sent Friðþjóf til verslunarnáms í Þýskalandi þar sem hann kynntist konu sinni Jóhönnu Svendsen. Heimkominn kaupir Friðþjófur húsið frá Þýskalandi og var ekki aðeins húsið nýstárlegt heldur garðurinn líka sem Jóhanna sinnti meðan hennar naut við.

Húsið er byggt í tveimur áföngum. Fyrst var byggð turnbyggingin sem var flutt inn frá Þýskalandi með öllu tilheyrandi, klæðningum að utan og innan, og öllum föstum innréttingum með tilheyrandi tækjum. Burðarvirkið er úr stáli og er þessi byggingarmáti á einbýlishúsi einstakur hér á landi. Í öðrum áfanga árið 1950 var byggð steipt einnar hæðar bygging á kjallara við húsið. Girðing með steiptum stöplum var við götu og standa stöplarnir enn.

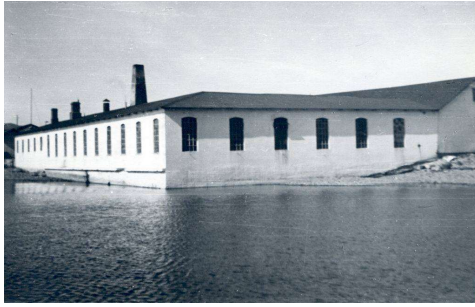
Húsið stendur í miðjum bænum við torgið, sem áður var kallað skverið, og er eitt af mikilvægustu húsunum í bæjarmyndinni. Húsið er orðið í mjög lélegu ástandi og brýn þörf á viðhaldi.

Varðveislumat:

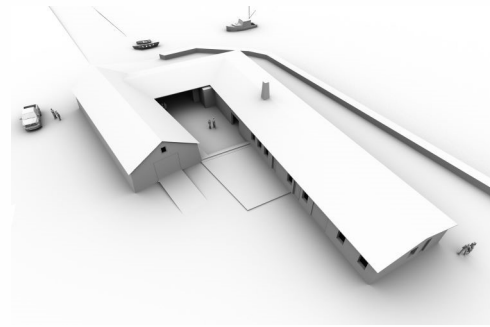
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Einstakt hús í byggingarsögunni - innflutt með öllu tilheyrandi 1930. Seinni tíma viðbygging fer þokkalega.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús eins Vatneyrarbræðra. Elsti hluti er stálgrindarhús flutt inn frá Þýskalandi 1930.
Umhverfisgildi:	Hátt	Eitt af mikilvægustu húsum Vatneyrar í miðju þorpsins. Lóð í hirðuleysi en vitnar um forna frægð.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Upphaflega turnhús með seinni tíma funkisviðbyggingu.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Húsið í niðurníðslu.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið ásamt garði og girðingu er verðugt varðveisluverkefni. Einstakt hús í miðju þorpsins.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Ó. Jóhannesson & Co
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Iðnaður
Núverandi notkun:

Smiðjan fullbyggð

Tillaga að endurbyggingu á smiðju og salthúsi.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1938 Byggt við smiðjuna, húsið lengt og tengt Salthúsinu.	Ókunnur,
Útveggir: Múrsléttað				
Þakgerð: Valmaþak				
Þakklæðning: Bárújárn				
Undirstaða: Steinsteyp				
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur			

Saga

Elsti hluti smiðju er suðvesturendin. Síðan húsið lengt og byggð millibygging að salthúsi árið 1938. Sjálf smiðjan er í þokkalegu ástandi og hefur verið unnið að endurbótum m.a. var þak norðausturenda endurbyggt árið 2016. Eftir að starfsemi smiðjunar lauk stóð húsið ónotað í mörg ár en síðast var rekið kaffihús með tónleikastað í hluta hússins, svokallað Sjóráningjahús, og má segja að á þeim tíma hafi húsið í raun verið menningarhús Patreksfjarðar. Millibygging og salthús voru að hrúni kominn og var tekin sú ákvörðun árið 2015, í samráði við Húsafriðunarnefnd, að taka niður millibyggingu og stærstan hluta salthús. Þak millibyggingar sem hvíldi á salthúsi hafði sigið og ýtt steiptum útvegg út þannig að hann var að hrúni kominn. Sá hluti salthúss sem enn stendur, steiptur milliveggur hélt þeim hluta saman, er upprunalegur og er ætlunin að varðveita hann en endurbyggja síðan þann hluta sem tekinn var niður í sömu mynd og upprunalegt hús. Ennfremur er ætlunin að gera hálfþak milli smiðju og salthúss í norðausturenda og steypa upp í op á útvegg millirýmis þannig að upprunalegt útlit verði á þeirri hlið. Tillögur hafa verið gerðar að þessari endurbyggingu og er beðið fjármögnunar.

Varðveislumat:

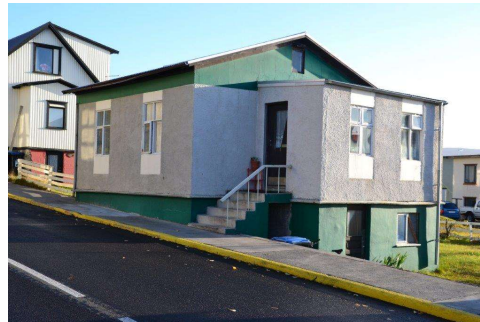
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Stílhreint hús sem er mikilvægur hluti sögu og ásyndar Vatneyrar.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Smiðja. Mikilvægur hluti sögu verslunar og útgerðar á Vatneyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er hluti af óvenjuvel varðveittri heild húsa sem tengjast verslunar- og útgerðarsögu Patreksfjarðar frá lokum 19. aldar og fram yfir miðja síðustu öld.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Að mestu upprunalegt en bíður endurbyggingar þess hluta sem tengist Salthúsi.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Uppgerð hafin en í biðstöðu.
Varðveislugildi:	Hátt	Mikilvægur vitnisburður um atvinnu- verslunar- og útgerðarsögu Vateyarverslunar.
Verndarflokkar:		Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Kristmundur Björnsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Þórskaffi, 2011.

Aðalstræti 12, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar		
Útveggir: Bárújárn		Hraunaðir og sléttir	Húsið forskalað á seinni hluta 5. áratugs síðustu aldar.	Ókunnur,
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bíslag)	Inngönguskúr (bíslag)		
	Ris	Kjallari		
	Reykháfur	Útitröppur		
	Útitröppur			
	...			
	...			
	...			
Saga				

Kristmundur Björnsson lét byggja húsið og bjó þar með móður sinni Sigríði Ólafsdóttur. Í kjallara var íbúð sem leigð var út. Gísli Þór múrari bjó lengi í húsinu og var þar oft glatt á hjalla á hans yngri árum og var þá farið að kalla húsið Þórskaffi eftir þekktum skemmtistað í Reykjavík.

Húsið er timburhús á háum steypum kjallara, forsakalað utan á bárújárn og virðast viðir í þokkalegu ástandi.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsið líður fyrir klæðningu, (forskalningu). Einfalt og heiðarlegt hús frá þriðja áratugnum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús - Byggingarhefð á staðnum í lok þriðja áratugarins.
Umhverfisgildi:	Hátt	Annað húsið í samfeldri röð fjögurra timburhúsa í Hólsbrekkunni. Húsið sker sig úr, með minni þakhalla en hin húsin í brekkunni. Eftir sem áður mikilvægur hluti götummyndarinnar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið er, að frátaltri forskalningu og gluggafögum, að mestu upprunalegt.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsið forskalað, bárújárn undir.
Varðveislugildi:	Hátt	Eitt húsa í samfeldri röð timburhúsa í Hólsbrekkunni og hefur í því samhengi hátt varðveislugildi.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Kristján Ólafsson og Vilberg Jónsson
Hönnuður: Ingi Krisjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Hótel

Ráðagerði og Vaggahús, 1950-60.

Aðalstræti 31, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1994 Húsinu breytt í hótel.	Kristján Ragnarsson, Arkitekt
Útveggir: Hraunað		hraunaðir og málaðr		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Kvistir	Kvistir		
	Portbyggt	Portbyggt		
	Reykháfur	Reykháfur		
Saga	Útitróppur	Útitróppur		

Húsið samþykkt í byggingarnefnd Patreksahrepps þann 29. apríl 1942 samkvæmt uppráttum Inga Krisjánssonar sem nú eru glataðir. Í húsinu voru fjórar íbúðir á efri hæðum og á jarðhæð var þvottahús, geymslur og eitt aukaherbergi á hverja íbúð. Húsið fékk nafn sitt af því að eigendurnir tveir, sem byggðu sinn endan hvor, ráðguðust svo mikið um hvernig ætti að byggja að farið var að kalla það Ráðagerði. Kristján og Vilbeg réðu þannig ráðum sínum er komið var að útvega þurfti þakviðina að þeir settu sig í samband við þá sem réðu yfir gömlu hvalstöðinni á Suðureyri, fengu að rífa þar þak og síðan var timbrinu slefað á Vatneyri. Hótel er rekið í húsinu í dag.

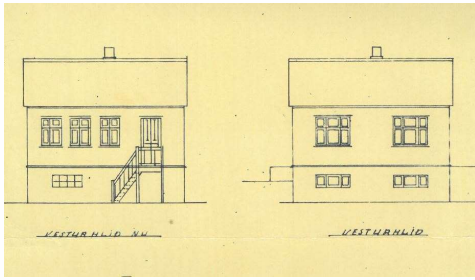
Árið 2017 var húsið einangrað að utan með 2" múrplötum og klætt með múrkerfi og steinað.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Sérstakt hús með funkisáhrifum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Fyrsta íbúðarhúsið á Patreksfirði sem byggt var sem fjölbýlishús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið áberandi og fer vel í götummynd og landi.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Seinni tíma viðhaldsbreytingar falla vel að upprunalegri gerð.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Mikilvægt og áberandi í götummynd, - fyrsta fjölbýlishús Patreksfjarðar.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Friðrik Magnússon
Hönnuður: Davíð Davíðsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Breytingar 1941, fyrir og eftir.

Aðalstræti 33, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1942 Framhlið breytt. og viðbygging	Ingi Kristjánsson, Smiður
Útveggir: Bárújárn		Trapisubára		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak	Ný klæðning, (traspisa), og húsið einangrað að utan.	Ókunnur,
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Ris	Ris		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur	Kjallari		
Saga	Viðbygging			
			

Húsið byggt af Friðriki Magnússyni en kennt við Vagn Jóhannesson sem var annar eignadi hússins. Hönnuður hússins var Davíð Davíðsson smiður og sjómaður. Davíð var formaður Verkalýðs- og sómannafélags Patreksfjarðar á árunum 1936-41. Upphaflega einfalt bárújárnshús og inngangur var á götuhlið um útitróppur. Voru þrjú krosspóstagluggar áhliðinni og í framhaldi af þeim var inngangshurð með timburtröppu. Húsið er byggt á grunni eldra húss.

Húsið hefur verið einangrað að utan, klætt með trapisustáli og blikkáfellur komið í stað gluggafalda.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlung	Upphaflega einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum. Seinni tíma breytingar til lýta en afturkræfar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Er mikilvægt í götumynd.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Upphaflega klætt bárújárn en hefur verið einangrað að utan og klætt trapisubáru.
Tæknilegt ástand:	Miðlung	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Miðlung	Verði húsið fært nær upprunalegu útliti - klæðning og einangrunargrind að utan fjarlægð, húsið klætt bárújárn og upprunalegir þlúðar smíðaðir mun það auka varðveislugildi verulega
	Götumynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti	

Fyrsti eigandi: Guðfinnur Einarsson
Hönnuður: Guðfinnur Einarsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Guðfinnhús, 1940 (u.þ.bil).

Aðalstræti 37, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	1954 Byggt við ytri enda, (vesturgafli), Kjallari hækkaður og húsinu lyft	Guðjón Jóhannesson, Smiður
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Viðbygging Reykháfur Útitróppur	Tvílyft Kvistir Portbyggt Reykháfur		
Saga	Inngönguskúr (bísлаг)	Svalir		

Upphaflega byggði Guðfinnur Einarsson, einn hinna svokölluðu Kambsræðra, húsið sem var einnarhæðar timburhús með háu risþaki á lágum kjallara. Árið ? var portbyggt þakhæð með háu risþaki byggð ofaná húsið. Gluggar voru einþosta með þriggjarúðurömmum.

Húsið eignast síðan Páll, sonur Guðfinns, og byggir við ytri (norður) gafli hússins og snýr portbyggt viðbyggingin gafli að götu. Páll hækkaði síðan kjallara, lyfti húsinu, og hafði smíðaverkstæði niðri. Páll fékk Guðjón Jóhannesson húsasmíðameistara til að gera teikningar af breytingum og árið 1959 er húsið komið í þá mynd sem nú er.

Varðveislumat:

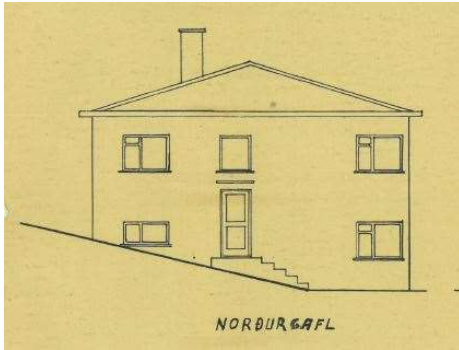
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Sérstakt timburhús sem hefur vaxið og dafnað.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús og verkstæði smíðs.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mjög áberandi í götumynd Aðalstrætis í blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið mikið breytt, en megineinkenni upphaflegs timburhúss, með sveitser viðbótum, hafa fylgt seinni tíma viðbyggingum. Kjallari sker sig úr með sjötta áratugs einkennum.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið.

Varðveislugildi: Miðlungs Mikilvægt og áberandi. Hefur vægi í götumynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa.

Verndarflokkar: Götumynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Friðrik Magnússon og Jóhanna Kristjánsdóttir
Hönnuður: Jón Jónsson frá Flateyri

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Teikning Jóns Jónssonar, norðvesturgafli.

Aðalstræti 39, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytingar:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn				
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Reykháfur		
	Útitróppur	Útitróppur		
			Klæðning á austurhlið. og rennur færðar út fyrir steiptan kannt / rennu.	

Saga

Teikningar fyrst lagðar fyrir byggingarnefnd 21. ágúst 1937 og voru upprættir þá undirritaðir af Ingólfi Guðmundssyni í Reykjavík. Nefndin gat ekki sætt sig við teikningar og taldi ýmissa breytinga þörf. Þann 16. sept. sama ár eru svo lagðir inn nýir upprættir Jóns Jónssonar þar sem ýmsar breytingar höfðu verið gerðar m.a. húsið aðlagað að halla á lóð. Í húsinu voru tvær íbúðir.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, byggingameistarafunkis.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Þak fært út fyrir steiptar rennur og suðausturhlið einangruð að utan og klædd bárújárn sem er mjög til lýta.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Steypu- múrviðgerðir orðnar aðkallandi.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Miðlungs	Hefur vægi í götummynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa.
		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: (Guðbjartur Torfason) Árni Arentsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Stuttu fyrir brunan 2011. Strýtan

Aðalstræti 41, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1970 Byggð hæð ofan á húsið og útliti gjörbreytt.	Ólafur Helgason, Smiður
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn	2012 Nýtt hús byggt á kjallara sem enn stóð. Stuðst við uppr. útlit.	Strendingur ehf, Verkfræðingur
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur	Ris		
	Útskot (karnap)	Viðbygging		
	Útitróppur	Kjallari		
Saga	Viðbygging			
			

Upphaflegt hús var með háu risþaki og útbyggingu á götuhlið með valmaþaki. Árið 1970 var húsinu breytt mikið, byggð hæð ofaná og það klætt með trapisustáli. Aðeins kjallarinn minnti á uppruna hússins með skreytistísluggum sínum sem áður voru í öllu húsinu. Vegna hæðar og útlits var húsið uppnefnt og kallað Strýtan. Húsið brann sumrið 2011 og hefur síðan verið endurbyggt á steypta kjallaranum sem eftir stóð og stuðst við upphaflegt útlit m.a. jugendglugga en útbyggingin hvarf.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Vel heppnuð endurbygging sem sækir innblástur í upphaflegt hús.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Nýtt hús á upprunalegum kjallara sem hefur fyrirmynd í upprunalegu húsi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Nýbyggt.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Götummynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti
-----------------	---

Fyrsti eigandi: Kristmundur Björnsson og Hallfríður Ólafsdóttir Upphafleg notkun: Íbúð
 Hönnuður: Ingi Kristjánsson Núverandi notkun: Íbúð

Kristmundarhús ca 1960.

Aðalstræti 43, 2018

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytingar:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur - málað		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Svalir		
	Svalir			

Saga

Byggt sem einbýlishús. Á tímabili var Samvinnubankinn með útibú í húsinu. Hannað og byggt af Inga Kristjánssyni, húsasmíða- og múrarameistara á staðnum. Eitt af fáum húsum frá fyrsta hluta funkistímans sem er með svölum. Steinsteyp girðing með járnrorum var við götu, samskonar girðing og við læknishúsið (Aðalstræti 51). Húsið upphaflega skeljað en hefur verið málað.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, byggingameistarafunkis.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Málað á skeljun, sagað af steypum rennukanti og þak fært út yfir. Timburstoðir undir svölum.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Komið að viðhaldi að utan.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Miðlungs	Hefur vægi í götummynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa.
-----------------	----------	--

Götummynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Þorsteinn Árnason
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð / Þjónusta
Núverandi notkun: Íbúð

Pósthúsið, 1950- 60.

Aðalstræti 45, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Forskalað		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft	Einlyft		
	Viðbygging	Viðbygging		
	Ris	Kjallari		
	Reykháfur			
Saga	Útitróppur			
			

Byggt af Þorsteini Árnasyni, Sonur Þorsteins, Árni Gunnar póstmeistari og hreppsnefndarmaður, var með pósthús í húsinu (1936). Húsið upphaflega klætt bárujárn og með krossþosatagluggum en er nú forskalað og augnstungið.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Upphaflega einfalt alþýðuhús í góðum hlutföllum. Seinni tíma breytingar til lýta en afturkræfar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús og pósthús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Upphaflega klætt bárujárn og með krossþosatagluggum en hefur verið forskalað og augnstungið.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Miðlungs	Hefur vægi í götummynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa.
		Götummynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðbrandur Eiríksson og Verónika Árnadóttir
Hönnuður: Guðbrandur Eiríksson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð / Frístundir/sumarhús

Guðbrandshús, 1945- 55.

Aðalstræti 47, 2018, ytri og innri endi t.h.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	1960 Breyting og stækkun NA endi	Guðjón Jóhannesson,
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti	Hlaðin og stækkun		
Útlit:	Einlyft Ris Reykháfur	Einlyft Viðbygging Kjallari Reykháfur Kvistir		

Saga

Upphaflega var húsið ein hæð á háum hlöðnum kjallara, jafn langt og núverandi hús. Húsið var (og er) parhús með fjórum tveggjapóstgluggum á götuhlið. Guðbrandur Eiríksson smiður byggði húsið árið 1906 og bjó í innri enda ásamt Veróniku konu sinni. Árið 1910 er Helgi, sonur Guðbrands, búsettur í ytri enda ásamt konu sinni, Björgu Bjarnadóttur. Eftir Guðbrand býr Kristján sonur hans í innri enda ásamt Sigríður Þórnadóttur konu sinni. Kristján var húsa- og bátasmiður og var lengi byggingarfulltrúi á Patreksfirði. Jóhannes Friðriksson smiður flyst í ytri enda á þriðja áratugnum og var sá hluti hússins nefndur á Klifinu. Jóhannes var faðir Guðjóns og Páls sem urðu atkvæðmiklir húsasmiðameistarar á Patreksfirði og nágrenni.. Árið 1960 er ytri endi endurbýggður og stækkaður, þannig að hann snýr gaffli að götu og er með háu porti á þakhæð. Í bakhúsi á lóðinni var smíðaverkstæði Kristjáns og Helga Gestssonar, teiknað af Helga og byggt 1948. Viðir hússins eru úr gömlu þakkhúsi sem var við Geirseyrarbúðina.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Dæmi um timburhús sem hefur breyst og vaxið. Óvenjulegt að árið 1960 hafi ytri endi hafi verið byggður sem timburhús með sveitsereinkennum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Byggingarhefð á staðnum í byrjun tuttugutu aldar. Hannað og byggt af smiði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götumynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Innri endi að mestu upprunalegur en ytri endi mikið breyttur.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Innri og eldri hluta hússins vel viðhaldið en komið að viðhaldi á ytri og yngri hluta.
Varðveislugildi:	Hátt	Hefur vægi í götumynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa.
Verndarflokkar:		Fríðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Benedikt Sigurðsson
Hönnuður: Tilsniðið frá Noregi.

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Benediktshús, 1950-60.

Aðalstræti 49, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	1928 Potbyggð hæð	
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak	1974 Viðbygging aftan við húsið.	Ólafur J. Helgason, Smiður
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Hlaðin úr tilhöggnu grjóti		Hlaðin úr tilhöggnu grjóti		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bísлаг)	Portbyggt		
	Útitróppur	Ris		
	Kjallari	Útitróppur		
		Útskot (karnap)		

Saga

Byggt af Benedikt Sigurðssyni skipstjóra átið 1897 og var það fyrsta húsið sem reis á Klifinu.

Húsið kom tilsniðið frá Noregi ásamt Arahúsi sem nú er horfið og stóð nokkrum húslengdum innar í götunni. Í byrjun var húsið ein hæð. Útbygging á götuhlið var upphaflega inngönguskúr, og voru tröppur að ytri (norðvestur) hlið skúrsins. Landið sem húsið var byggt á var ræma, þríhyrningur á Klifinu, landinu fylgdi uppsátur fyrir bát og hagaganga fyrir 8 ær í Geirseyrarlandi.

Árið 1928 er lögð fyrir byggingarnefnd beiðni frá Helga Árnassyni járnsmið um að byggja portbyggða hæð ofan á húsið og fylgdu beiðninni uppdráttur af húsinu fyrir og eftir breytingu ásamt tvírituðum uppdrætti af viðum hússins. "Samþykkti nefndin að veita umbeðið leyfi með því skilyrði, að band verði sett á húsið um hæðamætin og sökkull um húsið ofan við grunninn." Mál þetta var fjórða byggingarleyfisumsókn sem hin nýskipaða byggingarnefnd afgreiddi og eitt af mörgum dæmum um að nefndin hafði meiningar um og tók afstöðu til fagurfræði.

Árið 1974 er samþykkt í byggingarnefnd viðbyggingu aftanvið húsið.

Húsið var mælt upp árið 2013 og gerð tillaga að uppgerð hússins með upphalegum krosspóstagluggum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið samsvarar sér vel með seinni tíma breytingu, portbyggðri hæð árið 1928. Gluggabreytingar til lýta.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Elsta húsið á Klifinu milli Geirs- og Vatneyrar.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Gluggabreytingar veikja gildi hússins en afturkræfar.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi:

Hátt Elsta húsið á Klifinu og eitt af merkari timburhúsum þorpsins.

Verndarflokkar:

Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Stórstúka Góðtemplarareglunar á Íslandi.
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Menningarstarfsemi
Núverandi notkun: Þjónusta / Menningarstarfsemi

Stúkuhúsið 2011.

Aðalstræti 50, 2017.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1947 Kvistur og útlitsbreytingar.	Ókunnur,
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað		
Þakgerð: Mænisþak		Bogaþak	2012 Endurbætur	Gunnlaugur Björn Jónsson, Arkitekt
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Steinsteyp		
Útlit:	Einlyft	Einlyft		
	Kvistir	Portbyggt		
	Ris	Kvistir		
	Portbyggt	Ris		
	Reykháfur	Reykháfur		
Saga		

Húsið, sem stendur á mörkum Geirseyrar og Vatneyrar var byggt sem stúkuhús og var aðalsamkomuhús Patreksfjarðar þar til Skjaldborg var byggð.

Aðalinngangur var frá götu og annar inngangur var á norðurgafnin nær sjó þar sem var lítið eldhús. Inni var hár salur með bogalofti og sena í norðurenda. Yfir senu var loft þar sem geymd voru gögn stúkunnar og aðstaða var fyrir leikara.

Breskir hermenn þjuggu í húsinu á stríðsárunum en eftir stríð var gerð þar íbúð.

Húsið stóð tómt í mörg ár og var orðið mjög illa farið er endurbætur hófust árið 2012. Endar gólbíta voru orðnir svo fúnir að segja má að risið hafi hangið uppi á panilklaðningu útveggja. Varð því að endurnýja allar klæðningar og, gólf rishæðar og þak. Gaflar voru síðan steiptir upp aftur eins og áður hafði verið. Í dag er rekinn veitingastaður i húsinu sem ber nafn þess.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið hefur verið gert upp og fært nær uppruna .
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Byggt sem stúkuhús og var aðalsamkomuhús Patreksfjarðar þar til Skjaldborg var byggð.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið áberandi í götu- og bæjarmynd. Fyrsta húsið neðan götu á Kifinu.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið hefur verið gert upp í upprunalegri mynd að utan.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Nýuppgert í góðu ástandi.

Varðveislugildi: Hátt Vegna staðsetningar og mikilvægi í þorpssmynd - Hátt varðveislugildi.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Patreksfjarðarlæknishérað
Hönnuður: Guðjón Samúelsson

Upphafleg notkun: Íbúð læknis, læknastofa og lyfsala.
Núverandi notkun: Íbúð

Hluti hússins lengst t.v. með upphaflegri steyptri

Aðalstræti 51, 2018

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útveggir: Steining, skeljasandur		Skeljasandur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Útitróppur		

Saga

Húsið byggt sem læknisbústaður og var íbúð læknis var á efri hæð en á þeirri neðri var læknastofa og lyfsala. Hönnuður hússins var Guðjón Samúelsson Húsameistari ríkisins.

Fjallað var um fyrstu teikningar Guðjóns á fundi bygginganefndar þann 28. mars 1947: "Nefndin samþykkti bygginguna, jafnframt óskaði nefndin eftir að sú breyting yrði gerð á húsinu, að suðausturendi hússins yrði breykkaður um minnst 50 cm er komi fram að götu, er nái allt að miðri framhlið."

Steinsteyp girðing með járnörum á milli stólpa var upphaflega við götu og aðkomu en bygginganefnd lét sig girðingar miklu varða og voru þær mikilvægur hluti götumyndar. Girðingin var samþykkt á fundi byggingaefndar þann 11. ágúst 1950 Húsið stendur, eins og Stúkuhúsið, á mörkum Vatneyrar og Geirseyyrar taldi Hannes læknir sem bjó í húsinu að skilin væru í gegnum hjónarúmið.

Nú eru í húsinu þrjár íbúðir. Húsið var orðið illa farið en uppgerð er vel á veg komin en miður að steyp girðing hefur verið fjarlægð..

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Húsameistari ríkisins - Guðjón Samúelsson.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús læknis, apótek og læknastofa.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götumynd Aðalstrætis, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið að mestu óbreytt að utan en missir af steyptri girðingu,
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Uppgerð hússins í gangi.

Varðveislugildi:	Miðlungs	Hús hannað af Guðjóni Samúelssyni. Hefur vægi í götumynd sem einkennist af blöndu funkis- og timburhúsa
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Viggó Benediktsson og Davíð Davíðsson
Hönnuður: Gestur O. Gestsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Háteigur u.þ.b. 1950.

Aðalstræti 51a, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	1943 Viðbygging	Ókunnur,
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak	1982 kvistir	Ókunnur,
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Inngönguskúr (bísлаг) Portbyggt Reykháfur	Einlyft Kvistir Portbyggt Ris Reykháfur		
Saga	Kjallari	Kjallari		

Árið 1934 er núverandi hús byggt af Viggó syni Benedikts sem Benediktshús er kennt við og Davíð Davíðssyni en þeir voru hálfbræður. Samhliða umsókn um byggingarleyfi var sótt um að rífa hús Elínar Sveinbjarardóttur, sem fyrir var á grunninum. Byggt var við húsið árið 1943 og kvistir byggðir 1982. Gluggar eru upprunalegir með lóðréttum póstum. Efst á lóðinni stendur lítið hús byggt 1897 af Benedikt Sigurðssyni skipstjóra.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Timburhús með funkisáhrifum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús hannað og byggt af smiði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Húsið er bakhús, stendur upp í hlíð ofan götu,
Upprunalegt gildi:	Lágt	Talsvert breytt, kvistir og viðbygging.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Húsið hannað af byggingameistara á staðnum.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Ólafur Kristjánsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Túngata 15, 2011.

Túngata 15, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp		Ókunnur,
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur	Húsið einangrað að utan, múrað og skeljað.	
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Svalir		
	Svalir	Útitróppur		
	Útitróppur			

Saga

Tveggja íbúða funkishús. samþykkt í byggingarnefnd Patrekshrepps 23. mars 1946 eftir að því var fundin staður á horni Túngötu og Þórsstötu. Áður hafði verið sótt um að byggja húsið á Strandgötu 9, þann 12. nóv. 1945, en: "Nefndin sá sér ekki fært að leyfa bygginguna á umbeðinni lóð, þar sem það brýtur í bága við byggingarsamþykkt staðarins, að leyfa byggingu svo nærri íbúðarhúsi, sólarhlið, vegna íbúðarhúss Jóns Indtiðasonar. Hinsvegar samþykkti nefndin teikninguna." Byggt af byggingarmeistara á Patrekfirði, Helga Gestssyni. Teikningar af húsinu glataðar.

Húsið hefur verið einangrað að utan, múrað og skeljað. Svalir eru úr stáli, hafa upphaflega verið steyptar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, byggingameistarafunkis.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Sagað af steypum rennukanti og þak fært útyfir. Stálsvalir hafa komið í stað upprunalegra steyptra.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsið hefur nýlega verið einangrað að utan, klætt múrkerfi og skeljað.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Funkishús byggt samkvæmt skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Jón Þórðarson
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Túngata 17 fyrir miðju, 1965-70 - Bakhlið.

Túngata 17 götuhlið, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1990 Húsið einangrað og klætt að utan með trapisustálplötum.	
Útveggir: Skeljasandur		Stálplötur - trapisa		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak	1968 Steyptar tröppur og inngangi breyttá bakhlið, (NV hlið)	Ólafur Helgason, Smiður
Þakklæðning: Bárujárn		Bárujárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Svalir		
	Svalir	Útitröppur		

Saga

Tveggja íbúða funkishús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni húsasmíðameistara á Patreksfirði. Teikningar Inga samþykktar á fundi byggingarnefndar 12. apríl 1946.

Húsið var einangrað og klætt að utan með trapisu stálplötum árið 1990.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Klæðning til lýta en afturkræf framkvæmd.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Húsið hluti af götummynd og heild funkishúsa frá stríðsárunum. Húsið hannað og byggt af Inga Kristjánssyni byggingameistara á Patreksfirði.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Húsið klætt trapisubáru og Steyptar svalið klædar og með timburhandriði.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Funkishús byggt samkvæmt skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar. Seinni tíma breytingar úra varveislugildi en eftir sem áður hluti af mikilværi heild funkishverfisins.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Byggingarár: 1944

Túngata 18

Fyrsti eigandi: Ágúst Halldórsson
Hönnuður: ? Steingrímsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Húsið í bakgrunni til vinstri á 6. áratug síðustu

Túngata 18, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur	Þak fært út yfir steptan rennukant og kantur klæddur blikki.	Ókunnur,
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		

Saga

Funkishús byggt sem einbýli, samþykkt í byggingarnefnd Patreksahrepps 27.apríl 1943. Byggt af smiði á Patreksfirði, Kristjáni J. Guðbrandssyni.

Rennur hafa verið færðar út fyrir steiptu rennunar, skorsteinn fjarlægður gluggun breytt og húsið endurskeljað.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús, Húsið hluti af götummynd og heild funkishúsa frá stríðsárunum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreytt en þak hefur verið fært út yfir steiptan rennukant.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsið hefur nýlega verið endurskeljað.
Varðveislugildi:	Hátt	Funkishús byggt samkvæmt skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Byggingarár: 1944

Bjarkargata 1

Fyrsti eigandi: Ingi Kristjánsson og Alfreð Sigurðsson
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð / Iðnaður
Núverandi notkun: banki / Íbúð

Bjarkargata 1 á 7. áratug síðustu aldar.

Bjarkargata 1, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1963 Byggt við suðurhlið og götuútliti	Gunnar Hansson, Arkitekt
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur	breytt.	
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak	1987 Anddyri og stigahús við vesturhlið.	Sveinn Ívarsson, Arkitekt
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Reykháfur		
	Svalir	Svalir		
		Viðbygging		

Saga

Samþykkt var á fundi byggingarefndar beiðni frá Inga Kristjánssyni þar sem óskað var eftir að leyfi til að byggja íbúðarhús á lóðinni þann 22. maí 1944. Ingi flytur frá Patreksfirði 1948 þannig að húsi er eldra en skráð er í fasteignaskrá. Ingi bjó á efri hæð og hafði smíðaverkstæði á neðri hæð.

Síðar var byggt við suðurhlið hússins þegar Eyrarsparisjóður flytur í húsið árið 1963 og var þá afgreiðsla og skrifstofa á neðri hæð og íbúð sparisjóðsstjóra á efri. Anddyri og stigahús er byggt við vesturhlið 1987.

Nú er Landsbankinn í húsinu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Heiðarlegur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Byggt sem íbúðarhús og verkstæði smíðs.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Seinni tíma viðbyggingar í góðu samræmi við upprunalegt hús, Steypur rennukantur enn til staðar,
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Friðjón Guðlaugsson
Hönnuður: Friðjón Guðlaugsson?

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Bjarkargata 3, 1943.

Bjarkargata 3, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Hlaðið, holsteinn		Hlaðið, holsteinn	1957 Áfastur bílskúr	Sigurður B. Jónasson,
Útveggir: Múrsléttað		Mótaðar stálplötur		
Þakgerð: Gaflsneitt þak		Gaflsneitt þak	1969 Kvistir.	Guðjón Jóhannesson,
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn	Ný klæðning.	
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur	Kvistir		
	Svalir	Ris		
		Reykháfur		
		Svalir		
			

Saga

Teikningar undirritaðar af Friðjóni Guðlaugssyni teknar fyrir á fundi byggingarnefndar 15. júlí 1941. Nefndin gat ekki samþykkt teikningar óbreyttar og var þeim breytt eftir leiðbeiningum byggingarfulltrúa.

Byggt sem einbýli. Upphaflega einfaltt gaflsneitt hús með svölum en kvistar og bílskúr koma seinna.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Húsið sérstakt, byggt á funkistíma.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Húsið sker sig úr í samfelldri röð funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Talsvert breytt- klæðning og Hafnarfjarðarkvistir.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Gott viðhald með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Sérstakt hús með tilliti til umhverfis og byggingarárs.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Póstur og sími
Hönnuður: Gísli Halldórsson

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Þjónusta

Pósthúsið með viðbyggingu Battránsins.

Bjarkargata 4, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Viðbygging.	Batterið, Arkitekt
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Einhalla (skúrþak)		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Útitróppur	Reykháfur		
	Reykháfur	Viðbygging		

Saga

Byggt sem símstöð og pósthús með íbúð fyrir stöðvarstjóra. Fyrsta sjálfvirka símstöðin á Vestfjörðum. Húsinu svipar til annara símstöðva sem eru víða um land, teiknaðar af Gísla Halldórssyni arkitekt.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Hús hannað af Gísla Halldórssyni. Á sér samsvörun víða um land.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Símstöð og pósthús.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Húsið áberandi í götummynd.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið upprunalegt með seinni tíma viðbyggingu sem samsvarar sér vel.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi: Miðlungs Góður fulltrúi síns tíma.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Byggingarár: 1943

Bjarkargata 5

Fyrsti eigandi: Friðjón Guðmundsson
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Bjarkargata 5, 2011.

Bjarkargata 5, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Skeljasandur	Skeljasandur		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Asbestbára	Asbestbára		
Undirstaða:	Steinsteypt			
Útlit:	Tvílyft Reykháfur Útitróppur	Tvílyft Reykháfur Útitróppur		

Saga

Tveggja íbúða funkishús byggt á stríðsárunum. Hannað og byggt af Inga Kristjánssyni húsasmíðmeistara á Patreksfirði. Fyrstu teikningar gerðu ráð fyrir svölum á suðaustur horni en frá því var horfið. Húsið er eina funkishúsið á Vatneyri sem er óbreytt frá upphafi. Húsið þarfnast viðhalds og er mikilvægt að varðveita húsið í upphaflegri mynd sem dæmi um upprunalegt funkishús á eyrinni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Hátt Vel varðveitt byggingameistarafunkishús.

Menningarsögulegt gildi: Hátt Íbúðarhús hannað og byggt af smíði á staðnum.

Umhverfisgildi: Hátt Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.

Upprunalegt gildi: Hátt Upprunalegasta funkishúsið á Vatneyri, óbreytt frá upphafi.

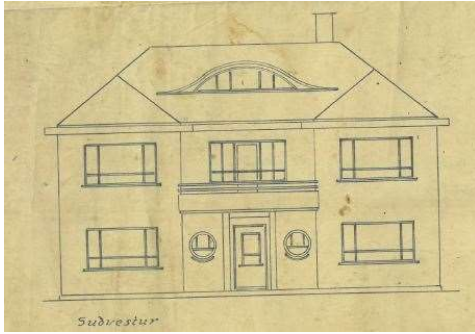
Tæknilegt ástand: Lágt Viðhald orðið brýnt. Afar mikilvægt að varðveita húsið í upprunalegri mynd.

Varðveislugildi: Hátt Húsið eitt af mörgum funkishúsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar. Fina funkishúsið á Vatneyri sem er 100% unnrúnalet.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Árni Bæringsson og Jóhanna Þórðardóttir
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Útlitsteikning Guðjóns Jóhannessonar

Bjarkargata 6, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1957 Bílskúr áfastur við hús.	
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Kvistir	Ris		
	Ris	Reykháfur		
	Reykháfur	Svalir		
Saga	Svalir			

Tveggja íbúða byggingameistarafunkishús. Byggt fyrir Árna Bæringsson af bræðrunum Páli og Guðjóni Jóhannessonum og hannaði Guðjón húsið. Teikningar voru samþ. af byggingarnefnd þann 3. ágúst 1949.

Morgun einn, þegar átti að fara að klæða þakið, kom Árni að máli við Guðjón og sagði að kannski væri sniðugt að vera með kvist á húsinu. Guðjón brá skjótt við og teiknaði kvistinn í hádeginu. Páll var ekki sáttur við þetta því ætlunin hafði verið að klára þakið þennan dag og er eftir honum haft "látum vera með kvistinn, en að hann skyldi þurfa að vera bogadreginn". Guðjón Jóhannesson húsasmíðameistari verður um 1950 einn afkastamesti hönnuður og smíður svæðisins og tekur þar við af Inga Kristjánssyni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Samhverft hús afkvæmi funkistíma.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús. Húsið hannað og byggt af Guðjóni Jóhannessyni byggingameistara á Patreksfirði.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Sagað af steypum rennukanti og þak fært út yfir. Handriði á svölum breytt.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu hefur verið endurskeljað og er vel viðhaldið.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið eitt af mörgum funkishúsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Erlendur Hjartarson, Jónína Hjartardóttir og
Hönnuður: Ingi Kristjánsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Bjarkargata 7, 1966.

Bjarkargata 7, 2018

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útveggir: Skeljasandur		Steniklæðning	Húsið klætt með steniplötum.	
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur			

Saga

Tveggja íbúða funkishús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni, húsasmiði á staðnum. Upphaflega skeljað en nú klætt steni plötum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, hannað og byggt af Inga Kristjánssyni byggingameistara á Patreksfirði.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Húsið hefur verið einangrað að utan og klætt steniplötum. Steiptar rennur enn til staðar. - Breytingar afturkræfar.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi á steiptum rennukanti.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Hátt Húsið eitt af mörgum funkishúsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.

Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Byggingarfélag verkamanna
Hönnuður: Bárður Ísleifsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Upprunalegt hús, fyrir viðbyggingu.

Húsið með viðbyggingu 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	1970 Viðbygging	Ólafur Helgason, Byggingarfulltrúi
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur	Viðbygging		
	Kjallari			

Saga

Fjögura íbúða hús byggt sem verkamannabústaðir af Byggingarfélagi verkamanna á Patreksfirði, samþykkt á fundi bygginganefndar 9. júní 1949. Húsið er sömu gerðar voru reist í Reykjavík og Hafnarfirði sem verkamannabústaðir og eru teikningarnar sem byggt var eftir af verkamannabústöðum í Rauðárholti. Ólafur Helgason byggingarfulltrúi byggð síðan við húsið árið 1970.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Verkamannabústaðir hannaðir af Bárði Ísleifssyni arkitekt.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs Verkamannabústaðir, á sér samsörun í Reykjavík og Hafnarfirði.

Umhverfisgildi: Hátt Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.

Upprunalegt gildi: Miðlungs Upprunalegt hús vel varðveitt. Viðbygging sléttmúruð.

Tæknilegt ástand: Lágt Brýn þörf á múrviðgerðum.

Varðveislugildi: Hátt Hluti af heild, funkistímabil.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Oddgeir Magnússon
Hönnuður: Jón Jónsson frá Flateyri

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Kötuhús 1940-45.

Kötuhús 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Reykháfur Útitróppur Kjallari	Einlyft Reykháfur Útitróppur Kjallari		

Saga

Bárujárnsklætt timburhús á steiptum kjallara, kennt við Katrínu Gíladóttur fósturdóttur Ólafs Jóhannessonar og Auróru konu hans. Húsið er, í stíl sínum, á tímamótum funkis og bárujárns húsa. Húsið hannaði Jón Jónsson sem var með viðurnefnið "smiður á öllum fjörðum".

Varðveislumat:

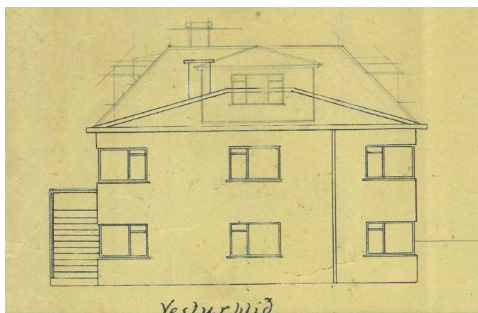
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Á tímamótum bárujárns- og funkishúsa.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús. Bárujárns hús á steiptum kjallara, hannað og byggt af Jóni Jónssyni frá Flateyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti af götumynd Urðargötu og "miðbæjarins".
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreytt frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Vel viðhaldið.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Húsið á mótum bárujárns- og funkis með hefðbundnum frágangi við glugga. Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti
-----------------	------	---

Fyrsti eigandi: Gísli Bjarnason og Nanna Guðmundsdóttir
Hönnuður: Ingólfur Guðmundsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Teikning með breytingu

2018

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytingar:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Þak hækkað - kvistur.	Ókunnur,
Útveggir: Skeljasandur		Trapisubára		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak	Trapisu stálklæðning.	Ókunnur,
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Kvistir		
	Útitróppur	Útitróppur		
		Ris		

Saga

Steipt funkishús sem hefur verið klætt stáli að utan.

Húsið teiknað með lágu valmaþaki..

Byggt af togaraskipstjóra sem bjó á efri hæð en áhafnar meðlimir á neðri.

Hönnuður og smiður hússins, Ingólfur Guðmundsson var samþykktur af byggingarnefnd Patreksfjarðar árið 1936.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis. Klæðning til lýta en afturkræf framkvæmd.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, funkistímabil.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið áberandi í götummynd Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Seinni tíma klæðning, þak og kvistir.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Húsið er hluti af sögu og tímabili byggingameistarafunkisins á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Adólf Hallgrímsson og Helga Guðmundsdóttir
Hönnuður: Jón Jónsson frá Flateyri

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 7, 1940-45.

Urðargata 7, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar		
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteypt		Steinsteypt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Ris	Viðbygging		
	Reykháfur	Kjallari		
	Útitróppur	Ris		
Saga	Kjallari	Útitróppur		

Byggt sem tveggja íbúða bárújárnshús á steinsteyptum kjallara. Hefðbundið timburhús en funkisáhrifa farið að gæta við gluggasetningu. Annað tveggja húsa á Urðargötu sem er hannað og byggt af Jóni Jónssyni frá Flateyri sem kallaður var "Jón á öllum fjörðum". Húsið samþykkt í bygginganefnd í sept. árið 1934 þannig að húsið er að öllum líkindum eldra en segir í fasteignaskrá.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Eitt af yngstu bárújárnshúsum Vatneyrar með funkisáhrifum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti samfeldrar húsaraðar neðan Urðargötu með varveittum fyrstu ljósastaurum Patreksfjarðar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið upprunalegt fyrir utan gluggabreytingar.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Gott viðhald.

Varðveislugildi: Hátt Sérstakt hús á mótum timburhúsahefðar og funkistíma.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Þórður Þorsteinsson og Kristín Pálsdóttir
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Urðargata 9 til vinstri.

Urðargata 9, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	1959 Bílskúr	
Útveggir: Hraunað				
Þakgerð: Geiraris				
Þakklæðning: Bárújárn				
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
		Útitróppur		
		Viðbygging		
		Kjallari		

Saga

Tveggja íbúða steinsteipt funkishús, byggt af Þórði Þorsteinssyni sem fórst með Þormóði. Byggingarnefnd samykkti teikningar af húsinu, 25. apríl 1937, en lagði í leiðinni til að "mjórri rúður glugganna séu alstaðar láttnar vita að hornum hússins". Húsið óbreytt fyrir utan bílskúr og skorsteinn hefur verið fjarlægður.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, funkistímabil.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti samfeldrar húsaraðar neðan Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið að mestu upprunalegt en þak fært út yfir steiptan rennakant.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi: Miðlungs Húsið hefur vægi í götummynd Urðargötu.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Ingimundur Árnason
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Urðargata 8, u.þ.b. 1960. Myndi í eigu Haralds

Urðargata 8

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar	Húsið hækkað - portbyggt ris.	Ókunnur,
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Hlaðin úr tilhöggnu grjóti		Hlaðin úr tilhöggnu grjóti		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur	Portbyggt		
	Kjallari	Ris		
		Viðbygging		
		Kjallari		

Saga

Timburhús á hlöðnum kjallara. Hugsanlega elsta húsið við Urðargötu. Haft eftir Guðrúnu Halldórsdóttur á Patreksfirði að húsið sé ekki yngra en frá 1920 og líklega enn eldra. Ingimundur Árnasonar, sem sagur er fyrsti eigandi, er getið í Gjörðabók bygginganefndar árið 1930 þegar hann sækir um að reisa andakofa ofan við íbúðarhús sitt í Urðum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlung	Einfallt alþýðuhús frá byrjun tuttugustu aldar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið áberandi í götummynd Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Miðlung	Seinni tíma portbyggt ris.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Hátt Húsið er gott dæmi um lítil alþýðhús sem ásamt útihúsum voru einkennandi fyrir byggð í Urðum á fyrsta hluta síðustu aldar og hefur sem slíkt hátt varveislugildi

Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Þórður Jósepsson og Tove - Vigfús Þórðarson
 Hönnuður: Hafliði Jóhannsson

Upphafleg notkun: Íbúð
 Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 12, 2011.

Urðargata 12, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útveggir: Skeljasandur		Skeljasandur - málað		
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Asbestbára		Asbestbára		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Útitróppur		Útitróppur		
	Einlyft	Tvílyft		

Saga

Húsið teiknað sem einbýlishús með kjallara undir fremti hluta en hefur að öllum líkindum verið byggt sem tvær hæðir. . Húsið var skeljað en hefur verið málað og þak fært út yfir steiptar rennur.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, funkistímabil.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Óbyggðar lóðir beggja vegna við húsið.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Málað yfir skeljaðan múr, að öðru leiti upprunalegt.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Miðlungs Húsið er hluti af sögu og tímabili byggingameistarafunkisins á Vatneyri.

Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Gísli Jóhannesson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Hallgrímshús fyrir 1969

Urðargata 11, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Plankabyggt		Plankabyggt	1987 Kvistur á suðurhlið og þaki breytt á anddyri og það stækkað.	Ókunnur,
Útveggir: Bárújárn		Trapisubára		
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Hlaðin úr tilhöggnu grjóti				
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Inngönguskúr (bíslag)	Inngönguskúr (bíslag)		
	Ris	Kvistir		
	Reykháfur	Ris		
Saga	Viðbygging	Kjallari		
			

Svokallað plankabyggt timburhús - plankar frá Noregi. Reist 1906 af Gísla Jóhannessyni kennara, skipstjóra og organista. Gísli var bróðir Ólafs B. Jóhannessonar.

Hallgrímur járnsmiður, og hreppsstjóri, sem var annar eigandi hússins, hafði járnsmiðju og útihús ofan við götu. Húsið var bárújárnsklett og án kvists en hefur verið klætt með trapisustálplötum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Seinni tíma breytingar rýra listrænt gildi hússins. Væri verðugt verkefni að færa húsið nær uppruna.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Plankabyggt íbúðarhús, það eina á Vatneyri.
Umhverfisgildi:	Hátt	Mikilvægt í götummynd Urðargötu, blöndu timbur- og funkishúsa.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Klætt trapisubáru, einangrað að utan og kvistur á suðurhlið.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.
Varðveislugildi:	Hátt	Elsta skráða íbúðarhúsið í Urðum og einfalt að færa nær uppruna. Eina plankabyggða húsið á Vatneyri.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Byggingarár: 1959

Pórsgata 1

Fyrsti eigandi: Björn Guðmundsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Pórsgata 1 ásamt Túngötu 12 (t.h.) sem nú er

Pórsgata 1, 2018.

Gerð húss: Upphafleg: Núverandi:

Byggingarefni:	Hlaðið, holsteinn	Hlaðið, holsteinn
Útveggir:	Múrsléttað	Trapisubára
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt
Útlit:	Tvílyft Kvistir Ris	Tvílyft Kvistir Ris
Saga	Reykháfur Svalir	Svalir Útitróppur

Helstu breytingar:

1967 Byggðir kvistir
Trapisustálklæðning

Hönnuðir breytinga:

Þráinn Hjartarson,
Ólafur Árnason og Hafliði Ottósson,
Múrari

Húsið með funkisáhrifum, byggt sem verkstæði og íbúð, hlaðið úr holsteini. Teikningar samþykktar í byggingarnefnd 17. apríl 1958. Á sama fundi er Birni Guðmundssyni veitt leyfi til að standa fyrir byggingu íbúðarhúsa í umdæmi hreppsins. Byggt undir lok tímabils bygginganeistarafunkis.

Kvistir og klæðning seinni tíma.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Hús með funkisáhrifum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús. Byggt undir lok tímabils bygginganeistarafunkis.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Mikið breytt, kvistir og klæðning.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi.

Varðveislugildi:

Lágt Húsið eitt af mörgum húsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Kári Jóhannesson
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt		Ókunnur,
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað	Timbursvalir í stað steyptra og þak fært út yfir kant.	
Þakgerð: Geiraris		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt				
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Svalir	Svalir		
	Reykháfur			

Saga

Steinsteipt funkishús hannað af Guðjóni Jóhannessyni húsasmíðameistara sem teiknaði mörg hús á Patreksfirði og í nærsveitum. Þak hefur verið fært út yfir steytar rennur. Steyptar svalir sem enduðu í boga hafa verið fjarlægðar og nýjar stærri timbursvalir byggðar í stað þeirra.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, hannað og byggt af Guðjóni Jóhannessyni byggingameistara á Patreksfirði.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið hluti af funkishverfi Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Timbursvalir í stað steyptra, sagað af steiptum rennukanti og þak fært út yfir.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.
Varðveislugildi:	Hátt	Húsið eitt af mörgum funkishúsum sem byggð voru eftir skipulagi Guðjóns Samúelssonar og Guðmundar Hannessonar.
Verndarflokkar:		Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðjón og Ottó Guðjónssynir
Hönnuður: Halldór Jónsson

Upphafleg notkun: Íbúð / Verslun
Núverandi notkun: Íbúð

Strandgata 5, 1964.

Strandgata 5, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	1988 Viðbygging við vesturgafi.	Freyr Jóhannesson, Byggingatæknifræðingur
Útveggir: Skeljasandur		Klætt akrýlefnir og	Akrýlefnir á 2" plasteinangrun.	
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Þrílyft		Þrílyft		
	Svalir	Reykháfur		
	Reykháfur	Svalir		
		Viðbygging		

Saga

Húsið byggt sem fjölbýlishús með verslun á jarðhæð. Húsið sem hannað var af Halldóri Jónssyni arkitekt boðaði nýja tíma, það sem koma skyldi á Vatneyri en ekki varð framhald á.

Verslunin Kjöt og Fiskur var í húsinu frá upphafi. Bókasafn og síðan bæjarskrifstofur voru á tímabili á helmingi miðhæðar hússins. Húsið upphaflega skeljað en hefur verið einangarað með 2" plasti og klætt með akrýlefnir (Sommer) sem reynst hefur illa or eru nú viðgerðir í gangi.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Stærsta funkishús Vatneyrar og það eina sem hannað var af arkitekt.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Byggt sem fjölbýlishús með verslun á jarðhæð.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið mjög áberandi í ásýnd Vatneyrar.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið hefur verið einangrað að utan og klætt múrkerfi og málað. Missir af verslun á jarðhæð.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Unnið er að viðhaldi.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Fjölbýlis- og verslunarhús í "miðbæ" Vatneyrar. Nýr tími og skali á Vatneyri.
		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Jóhann Magnússon og Hólmfríður
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Strandgata 7 á fjórða áratug síðustu aldar.

Strandgata 7, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Hraunað	Hraunað		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft	Einlyft		
	Portbyggt	Ris		
	Ris	Portbyggt		
	Reykháfur	Reykháfur		
Saga	Útitróppur	Útitróppur		
		

Einfalt steynsteypuhús, byggt sem þriggja íbúða hús. Samþykkt í byggingarnefnd 15. sept. 1928. Í beiðni Jóhanns um byggingaleyfi var jafnframt sótt um að fá að flytja inn í húsið þegar innréttingu á 1. gólfi væri lokið og að hann fengi að bíða með að fullgera smíði uppi eftir því sem ástæður leyfa. Jóhann sótt síðar um ýmsar breytingar m.a. hækkun kjallara þannig að hann yrði íbúðarhæfur, breykka útitróppur og að fá að setja vatnssalerni á efstu hæð. Setti nefndin það skilyrði að þakgluggi yrði settur á salernið og taldi rétt að leita álits heilbrigðisnefndar á framkvæmdinni.

Húsið upphaflega hraunað og með krosspóstagluggum. Húsið er nú málað og gluggum hefur verið breytt.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfallt steinsteypt hús, fyrir tíma funkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Áberandi í ásýnd Vatneyrar. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Gluggabreytingar og mála yfir hraunaðan múr. Að öðru leiti óbreytt.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Komið að viðhaldi.

Varðveislugildi: Hátt Sérstakt steynsteypt hús á Vatneyri og áberandi í ásýnd eyrarinnar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Davíð Friðlaugsson og Sesselía Sveinsdóttir
Hönnuður: Davíð Friðlaugsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Strandgata 11 lengst til vinstri, árið 1946

Strandgata 11, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Virkisstallar fjarlægðir	
Útveggir: Hraunað		Hraunað og málað		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Einhalla (skúrþak)	1960 Þak fært út yfir útveggi	
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur			

Saga

Eitt þriggja samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið.

Teikningar Davíðs Friðlaugssonar samþykktar á fundi byggigarnefndar 25. júní 1930. Húsið er steinsteipt með timburgólfi á milli hæða, var í fyrstu ein hæð en nokkru seinna byggð önnur hæð og voru þá tvær íbúðir í húsinu. Upphaflegar teikningar sýna trésmiðju á jarðhæð. Fullbyggt var húsið með virkisstöllum á útveggjum þriggja hliða og einhalla þaki. Stærri gluggar voru tveggjapósta með misháum þverpóstum, þak og milligólf er úr timbri.

Virkisstallar hafa verið brotinir af útveggjum og þak nær nú út yfir þá og gluggum hefur verið breytt.

Varðveislumat:

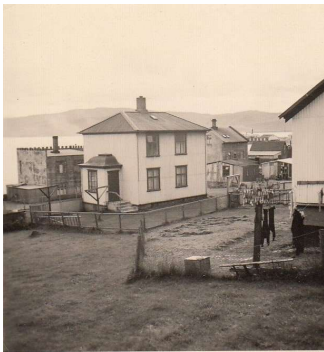
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlung	Seinni tíma breytingar rýra listrænt gildi hússins. Væri verðugt verkefni að færa húsið nær uppruna.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús hannað og byggt af smiði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Eitt þriggja samsvarandi húsa. Mikilvægt fyrir ásýnd Vatneyrar. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Efsti hluti útveggja sem náði upp yfir þak á þrjá vegu, með virkisstöllum, hefur verið brotinn af og þak fært út yfir þá. Gluggar breyttir.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Komið að viðhaldi á útveggjum.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Eitt þriggja húsa samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið. Samhengið við hin húsin evkur varveislugildi.
		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Magnús Þorsteinsson
Hönnuður: Finnur Ó Thorlaciús

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Prestshúsið á fjórða áratug síðustu aldar.

Strandgata 11a, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	Trapisuklæðming.	
Útveggir:	Bárujárn	Trapisubára		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Tvílyft Inngönguskúr (bíslag) Reykháfur Útitróppur Kjallari	Tvílyft Útitróppur Inngönguskúr (bíslag) Kjallari		

Saga

Húsið byggt sem prestbústaður árið 1918. Haft er eftir eldri íbúum að húsið hafi verið flutt til Patreksfjarðar frá Flateyri. Teikning af húsinu er undirrituð af Finni Ó. Thorlasiusi í febr. 1918. Skúr á austurhlið var svonefndur heldrimannainngangur og snéri inngangsurð í norður að Aðalstræti og var tröð þaðan að húsinu.

Þak og útveggir hafa verið kæddir með trapisustáli og þaki inngangsskúrs (heldrimannainngangur) hefur verið breytt. Skorsteinn fjarlægður.

Varðveislumat:

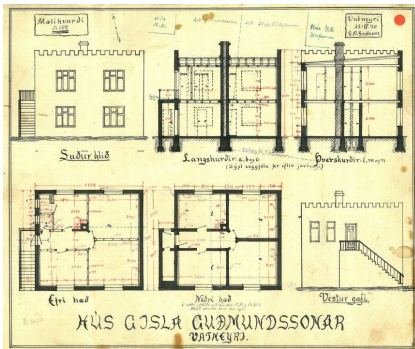
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Sérstakt hús, sneitt af hornum fyrir glugga.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Prestbústaður.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er bakhús, en eftir sem áður áberandi í þorpsmynd. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Vel varðveitt en trapisubáruklæðning til lýta. Þaki inngönguskúrs breytt og skorsteinn fjarlægður.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Hátt Sérstakt hús, (hornluggar), byggt sem prestbústaður.
Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Gísli Guðmundsson - Þórarinn Kristjánsson og
Hönnuður: Gestur O. Gestsson

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Strandgata 13, upprunalegar teikningar.

Strandgata 13, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	Virkisstallar fjarlægðir.	
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Einhalla (skúrþak)	Þak fært út yfir útveggi	
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Steinsteyp		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Reykháfur	Útitróppur		
	Útitróppur			

Saga

Eitt þriggja samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið.

Húsið var í fyrstu ein hæð en nokkru seinna byggð önnur hæð og voru þá tvær íbúðir í húsinu. Fullbyggt var húsið með virkisstöllum á útveggjum þriggja hliða og einhalla þaki. Stærri gluggar eru tveggjapósta með misháum þverpóstum, þak og milligólf er úr timbri.

Virkisstallar hafa verið brotnir af útveggjum og þak nær nú út yfir þá. Húsið hefur nýlega verið gert upp að utan og var þá gluggum breytt í átt að upprunalegu útliti, (fög vantar).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Það hús, af þremur, sem er næst upprunlegu útliti
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús hannað og byggt af smiði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Eitt þriggja samsvarandi húsa. Mikilvægt fyrir ásýnd Vatneyrar. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Efsti hluti útveggja sem náði upp yfir þak á þrjá vegu, með virkisstöllum, hefur verið brotinn af og þak fært út yfir þá. Gluggar hafa verið færðir nær uppruna.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsið hefur nýlega verið gert upp að utan.

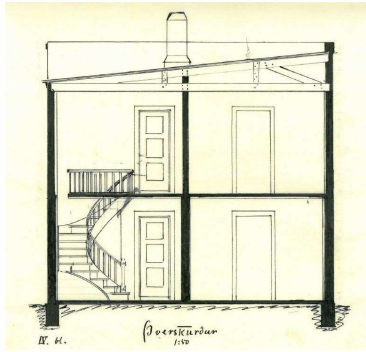
Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Eitt þriggja húsa samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið. Samhengi við hin húsin evkur varveislueildi.
-----------------	------	--

Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Helgi og Guðmundur Gestsynir
Hönnuður: Gestur O. Gestsson

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Sneiðing - fyrsta steypta milligólf á Vatneyri.

Strandgata 15, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytingar:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	Virkisstallar fjarlægðir	
Útveggir: Múrsléttað		Steniklæðning		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Einhalla (skúrþak)	Þak fært út yfir útveggi	
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Steinsteyp	Steniklæðning	
Útlit:	Tvílyft Reykháfur Útitróppur	Tvílyft Útitróppur		

Saga

Eitt þriggja samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið.

Steinsteyp tveggja íbúða hús með steypu milligólfi sem var það fyrsta á Patreksfirði. Teikningar Gest O. Gestssonar af húsinu gera ekki ráð fyrir virkisstøllum eins og voru á húsum 11 og 13. Stærri gluggar voru tveggjapósta með misháum þverpóstum,

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Seinni tíma breytingar rýra listrænt gildi hússins. Væri verðugt verkefni að færa húsið nær uppruna.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Íbúðarhús hannað og byggt af smiði á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Eitt þriggja samsvarandi húsa. Mikilvægt fyrir ásýnd Vatneyrar. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Efsti hluti útveggja sem náði upp yfir þak á þrjá vegu hefur verið brotinn af og þak fært út yfir þá. Húsið hefur verið einagrað að utan og klætt steniplötum. Gluggar breyttir.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Hátt	Eitt þriggja húsa samsvarandi húsa sem hönnuð voru af smiðum á staðnum, steinsteypuöld gengin í garð og funkisinn rétt handan við hornið. Samhengi við hin húsin evkur varveislueildi.
		Varðveisluverð heild - gulur litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Ólafur F. Ólafsson og Sóveig Stefánsdóttir
Hönnuður: Ó. F. Ólafsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Húsið nýbyggt.

Sigga meistarahús, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Múrsléttað	Múrsléttað		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Tvílyft Portbyggt Ris	Tvílyft Kvistir Portbyggt Ris		
Saga	Reykháfur	Reykháfur		

Byggt sem þriggja íbúða hús, steinsteypt með timburgólfum. Eina nýbarrok húsið á Patreksfirði. Sameiginlegt salerni fyrir allar íbúðirnar var undir útitróppunni.

Húsið hefur verið gert upp og er í mjög góðu ástandi.

Húsið líklega teiknað af Ólafi F. Ólafssyni og hann sé sá sem skrifar undir teikningar (Ó. F. Ólafsson) af m.a. af Aðalstræti 1a og Skjaldborg, en upphaflegar teikningar af húsinu hafa ekki fundist.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Húsið það eina síns líka á Vatneyri.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús hannað af járnsmið á staðnum.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið er bakhús með virðulegri aðkomu, áberandi í þorpssmynd.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Húsið nánast óbreytt frá upphafi. Skorsteinn fjarlægður.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald.

Varðveislugildi: Hátt Eina nýbarrokhús Patreksfjarðar. Hluti af Krókshverfinu.

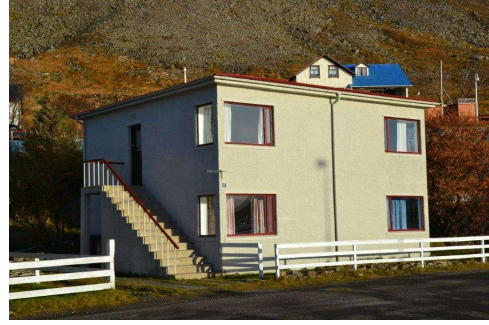
Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðjón Ólafsson
Hönnuður: Jón Jónsson frá Flateyri

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Strandgata 17, 1964.

Strandgata 17, árið 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt	1989 Gluggapóstum breytt..	
Útveggir:	Skeljasandur	Skeljasandur - málað		
Þakgerð:	Valmaþak	Valmaþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Læst klæðning (t.d. kopar,		
Undirstaða:		Steinsteypt		
Útlit:	Tvílyft Reykháfur Útitróppur	Tvílyft Útitróppur		

Saga

Tveggja íbúða steinsteypt hús með timburloftum. Fyrsta funkishús Vatneyrar, hannað og byggt af Jóni Jónssyni "smiði á öllum fjörðum". Upphaflega skeljað. Gott dæmi um einfalt funkishús. Gluggapóstum hefur verið breytt - fækkað.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur og heiðarlegur byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, byggingameistarafunkis.
Umhverfisgildi:	Hátt	Húsið stendur í samfeldri röð steinsteyptra húsa. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Málað yfir skeljaðan múr og gluggum breytt. Að öðru leiti vel varveitt.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Gott viðhald.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Hátt Elsta funkishús Vatneyrar - upphaf nýs tíma.
Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðjón Jónsson og Sigríður Þorsteinsdóttir
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Strandgata 17a, fyrir breytingu.

Strandgata 17a, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	1963 Húsið hækkað og breikkað	Guðjón Jóhannesson, Smiður
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin í múr	Hlaðin í múr		
Útlit:	Einlyft Ris Reykháfur Útitróppur	Einlyft Portbyggt Ris Reykháfur		
Saga	Kjallari	Kjallari		

Húsið upphaflega byggt um aldamótin 1900 og var þá einn hæð með lágu risi á hlöðnum kjallara. Húsið var endurbyggt árið 1963, kjallari hækkaður og byggð þakhæð með háu porti ofná gamla húsið. Húsið er óbreytt frá endurbyggingu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Timburhús sem hefur vaxið og breyst mikið.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlung	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Miðlung	Bakhús. Hluti af Krókshverfinu.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Húsið mikið breytt, breykkað og hækkað.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Þörf á viðhaldi.
Varðveislugildi:	Lágt	Lítið eftir af upprunlegu húsi en hefur sess sem hluti Krókshverfis.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Gísli Sigurðsson snikkari
Hönnuður: Gísli Sigurðsson?

Upphafleg notkun: Íbúð og gistihús / Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Gíslahús, 1964.

Strandgata 19, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar	2014 Tréfallur	
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti	Hlaðin í múr		
Útlit:	Einlyft Portbyggt Ris Reykháfur	Einlyft Kvistir Portbyggt Ris Reykháfur		
Saga	Útitróppur	Reykháfur		

Reist af Gísla Sigurðssyni trésmið árið 1897 og rak hann seinna að verslun í húsinu. Gísli varð gjaldþrota 1909 og leigði þá Margrét kona Björns Olsens húsið og ráku þau verslun í húsinu. Síðan eignast Ólafur Ólafsson og Halldóra Halldórsdóttir kona hans húsið og reka þar gistingu fyrir ferðamenn fram undir 1940. Í austurstofu var aðstaða fyrir augn- og tannlækni þegar þeir voru á ferð. Nú er húsið nýtt til íbúðar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Stórt timburhús í góðum hlutföllum.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Byggt sem íbúðarhús með verslun og lengi vel aðalgistihús Vatneyrar.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti af og áberandi í götumynd.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Að mestu óbreytt en timburpallur til lýta og vanda hefði mátt betur ytri frágang.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Unnið er að uppgerð hússins.
Varðveislugildi:	Hátt	Elsta húsið í Króknum og mikilvægt í þorpsmynd.
Verndarflokkar:		Götumynd - rauður litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Varðveisluverð heild - gulur litur á korti

Fyrsti eigandi: Kristján Guðbrandsson
Hönnuður: Helgi Gestsson

Upphafleg notkun: Smíðahús
Núverandi notkun: Ekki í notkun.

Aðalstræti 47a, séð ofan úr hlíð. 2018.

Aðalstræti 47a, framhlíð. 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn	Bárujárn		
Þakgerð:	Mænisþak	Mænisþak		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt			
Útlit:	Einlyft	Einlyft		
	Ris	Ris		
	Útitróppur	Reykháfur		
	Reykháfur	Útitróppur		

Saga

27. júní 1938 er á fundi bygginganefndar samþykkt beiðni frá Kr. J. Guðbrandssyni um að mega byggja smíðahús fyrir ofan íbúðarhús sitt. Sagt er að viðir úr Geirseyrarbúð hafi verið notaðir í húsið. Húsið var nýtt sem smíðaverkstæði Kristjáns og Helga Gestssonar. Teikning af húsinu, ódagsett, er undirrituð af Helga Gestssyni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfalt timburhús.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Smíðaverkstæði.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Eitt af bakhúsum innan Klifs sem enn er varðveitt.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreytt frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Komið að viðhaldi.

Varðveislugildi:	Miðlungs	Frá og með Klifi, verður hlíðin meira aflíðandi, bakhús algengari og er smíðaverkstæðið eitt þeirra.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Benedikt Sigurðsson
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Geymsla

Bakhúsið séð ofan úr hlíðinni.

Bakhúsið við Aðalstræti 51a, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Timbur, bindingar		Timbur, bindingar		
Útveggir: Bárújárn		Bárújárn		
Þakgerð: Mishalla mænispak.		Mishalla mænispak.		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Hlaðin úr tilhöggnu grjóti		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Reykháfur	Reykháfur		

Saga

Efst á lóðinni á Aðalstræti 51a stendur lítið hús byggt 1897 af Benedikt Sigurðssyni skipstjóra. Upphaflega íbúð en seinna nýtt sem geymsla og hjallur. Nokkur lítil íbúðarhús voru uppi í hlíðinni ofan Aðalstrætis frá Klifinu og inn að Stekkagili en eru nú flest horfin.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Alþýðuhús frá lokum 19. aldar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús - hjallur.
Umhverfisgildi:	Lágt	Bakhús
Upprunalegt gildi:	Lágt	Talsvert breytt.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Illa farið.
Varðveislugildi:	Lágt	Dæmi um lítið alþýðuhús frá lokum 19. aldar. Ekki gerð krafa um verndun.

Verndarflokkar:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður: Ókunnur

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Hjalur - geymsla.

Hjallur við Aðalstræti 49, Benediktshús.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn og listar	Bárujárn og listar		
Þakgerð:	Valmaþak	Geiraris		
Þakklæðning:		Bárujárn		
Undirstaða:	Tréstaumar	Tréstaumar		
Útlit:	Einlyft	Einlyft		

Saga

Einn af fáum hjöllum sem eftir eru en fram yfir miðja síðustu öld voru hjallar og kálgarðar við nánast hvert hús. Voru þeir nýttir til geymslu matvæla og til að þurrka þvott.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfaldur hjallur.
Menningarsögulegt gildi:	Hátt	Einn af fáum hjöllum við íbúðarhús sem eftir er. En á fyrri hluta síðustu aldar voru hjallar og kálgarðar við nánast öll hús þorpsins.
Umhverfisgildi:	Hátt	Í samhengi við íbúðarhús - hátt.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreyttur.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Komið að viðhaldi.

Varðveislugildi:

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Júlíus og Cesar Ólafssynir
Hönnuður: Húsnæðismálastofnun ríkisins

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Túngata 19, 2012.

Túngata 19, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytingar:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Bílskúrar	Húsnæðismálastofnun ríkisins,
Útveggir: Múrléttað		Stálplötur - trapisubára		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Einhalla (skúrþak)	Klæðning	Ókunnur,
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Tvílyft		Tvílyft		
	Svalir			

Saga

Húsið annað tveggja á Patreksfirði sem byggt er eftir sömu teikningu - grunnmyndir þær sömu en þaki hallar í aðra átt á Aðalstræti 83. Sú breyting verður á um 1960 að farið er að sækja teikningar út fyrir byggðina og þá einkum til Húsnæðismálastofnunar ríkisins. Fram að því voru nánast öll hús á Patreksfirði hönnuð af byggingameisturum á staðnum.

Fyrstu eigendur voru bræður og bjuggu einir og þóttu búa veglega og var því farið að nefna húsið Piparsveinahöllina.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Eitt af mörgum húsum byggt eftir sömu teikningu Húsnæðismálastofnunar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús
Umhverfisgildi:	Hátt	Hornhús, stingur í stúf við funkishúsin en eftir sem áður hluti af byggðarmynstri.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Seinni tíma klæðningar rýra upprunalegt gildi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Fulltrúi síns tíma á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Byggingarár: 1969

Urðargata 15

Fyrsti eigandi: Kristinn Friðþjófsson
Hönnuður: Magnús Friðriksson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 15, götumynd.

Urðargata 15, suðvestur.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Múrsléttað	Múrsléttað		
Þakgerð:	Einhalla (skúrþak)	Einhalla (skúrþak)		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Reykháfur Svalir Kjallari Einlyft	Einlyft Reykháfur Svalir		

Saga

Yngsta hús Urðargötu. Steinsteypt einbýlishús byggt fyrir Kristinn Friðþjófsson forstjóra.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Dæmigert hús frá sjöunda áratug síðustu aldar.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, sjöundi áratugur 20. aldar.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti samfelldrar götumyndar neðan Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Að mestu óbreytt - seinni tíma handrið á svölum.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi:

Miðlungs Lítið breytt hús frá sjöunda áratug síðustu aldar. Húsið sem hluti götumyndar hækkar varðveislugildi.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götumynd - rauður litur á korti

Byggingarár: 1960

Urðargata 17

Fyrsti eigandi: Ágúst Herbert Pétursson
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 17, götummynd.

Urðargata 17, suðurhlíð.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp		Ókunnur,
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað og steni	Steniklæðning á austurhlíð.	
Þakgerð: Mænisþak		Mænisþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit: Reykháfur		Einlyft		
	Svalir	Svalir		
	Einlyft	Reykháfur		
	Kjallari	Kjallari		

Saga

Húsið hannað og byggt af Guðjóni Jóhannessyni byggingameistara á Patreksfirði fyrir Ágúst Herbert Pétursson bakameistara, síðar oddviti og sveitarstjóri. Eitt af síðustu húsunum sem hönnuð voru af Guðjóni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Einfalt steinsteypuhús með funkiseinkennum.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús.
Umhverfisgildi:	Hátt	Hluti samfelldrar götummyndar neðan Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Nánast upprunalegt fyrir utan klæðningu á austurgaffi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Hefur ákveðið gildi í samhangandi götummynd.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Hafsteinn Davíðsson og Erna Aradóttir
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Urðargata 18, 1980.

Urðargata 18, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Hlaðið, holsteinn		Hlaðið, holsteinn	Klæðning	Ókunnur,
Útveggir: Múrsléttað				
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)				
Þakklæðning: Bárújárn				
Undirstaða:				
Útlit:	Tvílyft			
	Reykháfur			
	Svalir			
	Útitróppur			
	Kjallari			
Saga				

Húsið hannað af Guðjóni Jóhannessyni byggingameistara á Patreksfirði. Ólafur Helgason sá um bygginguna en hann átti síðar eftir að koma mikið við sögu bygginga á Patreksfirði.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Sérstakt hús á Vatneyri,
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús, hannað af byggingameistara á staðnum.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Áberandi í sundurlausri götumynd ofan götu. Nýtt deiliskipulag samfara ofanflóðavörnum gerir ráð fyrir húsum á auðum lóðum.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Upphaflega sléttmúrað, nú klætt trapisubáru.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.
Varðveislugildi:	Miðlungs	Á sínum tíma sérstakt hús en klæðning til mikilla lýta.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Jens V. Jensson
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 19, fyrir 1957.

Urðargata 19, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1957 Húsið klætt að utan og timbursvalir í stað steyptra.	
Útveggir: Múrsléttað		Steniklæðning	1957 Steyptur rennukantur brotin af.	Ókunnur,
Þakgerð: Valmaþak		Valmaþak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða:		Steinsteyp		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Kjallari	Kjallari		
		Svalir		

Saga

Tveggja íbúða steinsteyp hús, byggt af Jens Viborg Jenssni vélstjóra og hannað af Guðjóni Jóhannessni byggingameistara á Patreksfirði. Jens var einn af 5 mönnum sem fórust með togaranum Verði í janúar árið 1959. Síðan býr í húsinu Friðbjörn Gunnlaugsson og Sigríður Halla Sigurðardóttur en þau voru bæði kennarar. Húsið hefur glatað upprunalegum einkennum þ.e. steypum kanti og svölum. Upphaflega sléttmúrað en nú einangrað að utan og klætt steniplötum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Vængstýfður byggingameistarafunkis.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Hluti samfelldrar götummyndar neðan Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Upphaflega sléttmúrað með steypum þakkanti og svölum, nú klætt steni með timbursvölum og kantur horfinn.
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

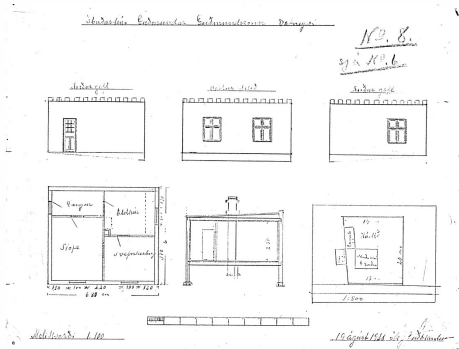
Varðveislugildi:

Verndarflokkar:	Lágt	Hefur ákveðið gildi sem hluti götummyndar en húsið sem slíkt hefur lágt varveislugildi að teknu tilliti til seinni tíma breytinga
-----------------	------	---

Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Götummynd - rauður litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðmundur S. Guðmundsson og Kristín
Hönnuður: Kristján Guðbrandsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Húsið ekki í notkun

Teikningar Ó. F. Ólafssonar frá 1928.

Húsið 2019

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteyp		Steinsteyp	1934 Hæð byggð ofan á húsið	Ó. F. Ólafsson, Járnsmiður
Útveggir: Múrsléttáð		Mótuð stálklæðning		
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)		Mænisþak	1941 Þakhæð og viðbygging.	Ingi Kristjánsson, Byggingameistari
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteyp		Steinsteyp		
Útlit:		Tvílyft Útitróppur Kvistir Viðbygging Reykháfur		

Saga

Húsið er byggt í nokkrum áföngum. Samþykkt var á fundi bygginganefndar þann 4. ágúst 1928 að Guðmundur S. Guðmundsson fengi að rífa íbúðarhús sitt og byggja nýtt hús á sama grunni með því skilyrði að húsið yrði á steiptum grunni. Hinsvegar veitti nefndin undanþágu frá kröfu um að húsið snéri rétt við götu. Upphaflega var húsið ein hæð, steinsteyp með virkisstólum, hannað af Kristjáni J. Guðbrandssyni smiði á Patreksfirði. Árið 1934 er húsið hækkað um eina hæð, teikningar undirritaðar af Ólafi F. Ólafssyni sem hannaði nokkur hús á Patreksfirði. Rishæðin og viðbygging er síðan byggð árið 1941, teiknuð af Inga Kristjánsyni sem var afkastmikill hönnuður og byggingameistari á fimmta áratugnum. Upphaflega ein íbúð en eftir viðbyggingar þrjár. Húsið hefur verið klætt stálplötum og gluggum breytt.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Steinsteyp hús sem hefur vaxið og breyst mikið.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Áberandi í sundurlausri götumynd ofan götu. Nýtt deiliskipulag samfara ofanflóðavörnum gerir ráð fyrir húsum á auðum lóðum.
Upprunalegt gildi:	Lágt	Húsið hefur tekið miklum breytingum frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Lágt	Húsið hefur staðið tómt í mörg ár og komið að viðhaldi að utan sem innan.
Varðveislugildi:	Lágt	Illu farið og mikið breytt hús.
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Ingólfur Arason
Hönnuður: Kjartan Sveinsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 22, 2018.

Urðargata 22, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útveggir:	Múrsléttað	Múrsléttað		
Þakgerð:	Einhalla (skúrþak)	Einhalla (skúrþak)		
Þakklæðning:	Bárujárn	Bárujárn		
Undirstaða:	Steinsteypt	Steinsteypt		
Útlit:	Einlyft Kjallari Reykháfur Útitróppur	Einlyft Útitróppur Kjallari		

Saga

Annað tveggja húsa í Urðargötu í módernískum stíl, hönnuð af Kjartani Sveinssyni, en þegar kemur fram á sjöunda áratug síðustu aldar er í farið að leita til hönnuða fyrir sunnan. Ingólfur Arason kaupmaður lét byggja húsið en við hann var Ingólfsbúð, (Aðalstræti 8), kennd.

Varðveislumat:

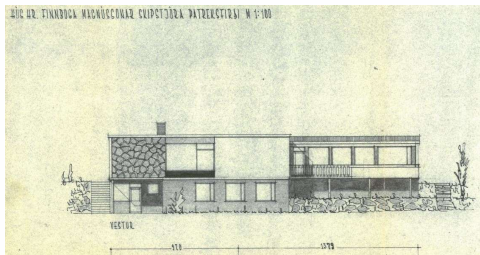
Listrænt gildi / Byggingarlist:	Hátt	Gott dæmi um hús Kjartans Sveinssonar í módernískum stíl.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús kaupmanns.
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Húsið hannað með tilliti til hlíðar ofan götu og sómir sér vel í götumynd.
Upprunalegt gildi:	Hátt	Óbreytt frá upphafi.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu er vel viðhaldið með virðingu fyrir uppruna.

Varðveislugildi: Hátt Verðugur fulltrúi sjöunda áratugar síðustu aldar á Vatneyri.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Finnbogi Magnússon og Dómhildur Eiríksdóttir
Hönnuður: Kjartan Sveinsson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Útlitsteikning Kjartans Sveinssonar 1962.

Urðargata 23, 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	1990 Mænisþak sett á húsið og það klætt steni.	Teiknistofan hf Ármúla 6, Arkitekt
Útveggir: Múrsléttað				
Þakgerð: Einhalla (skúrþak)				
Þakklæðning: Bárújárn				
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit: Einlyft		Einlyft		
	Kjallari	Kjallari		
		Svalir		
		Útitróppur		

Saga

Annað tveggja húsa í Urðargötu sem hannað er af Kjartani Sveinssyni en þegar kemur fram á sjöunda áratug síðustu aldar er í farið að leita til hönnuða fyrir sunnan. Finnbogi Magnússon, útgerðarmaður og skipstjóri, lét byggja húsið. Upphaflega var húsið byggt í mórernískum stíl með einhalla þökum, sem hölluðu á móti hvoru öðru, en mænisþak var sett á húsið árið 1989 og húsið klætt steni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Upphaflega mórernískt hús en seinni tíma breytingar hafa rýrt listrænt gildi.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Húsið er ysta hús Urðargötu við jaðar snjóflóðasvæðis.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Talsvert breytt - mænisþak og klæðning.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Húsinu vel viðhaldið með tilliti til seinni tíma breytinga.

Varðveislugildi: Miðlungs Síðari tíma breytingar draga úr varðveislugildi.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðjón Jóhannesson og Kristinn Jónsson
Hönnuður: Guðjón Jóhannesson

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Urðargata 26, vesturhlíð 2011.

Urðargata 26, suðaustur 2018.

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni: Steinsteipt		Steinsteipt	Viðbygging	
Útveggir: Múrsléttað		Múrsléttað		
Þakgerð: Þagóðupak		Þagóðupak		
Þakklæðning: Bárújárn		Bárújárn		
Undirstaða: Steinsteipt		Steinsteipt		
Útlit:	Tvílyft	Tvílyft		
	Kvistir	Ris		
	Ris	Reykháfur		
	Reykháfur	Svalir		
Saga	Svalir	Útitróppur		

Steinsteipt tveggja íbúða hús, hannað og byggt af Guðjóni Jóhannessyni byggingameistara á Patreksfirði. Guðjón átti rætur sínar í funksjónalisma stríðsáranna en hér gætir áhrifa byggingalistar eftirstríðsára má þar m.a. nefna Einar Sveinsson. Einnig má geta sér til að Guðjón hafi litið til Friðþjófshúss, (Urðargötu 2), við hönnun hússins. Guðjón og kona hans, Erla Guðjónsdóttir, bjuggu á neðri hæð hússins. Á efri hæðinni Kristinn Jóhannes Jónsson útgerðarmaður og kona hans Magnús Magnúsdóttir.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	Sérstakt hús, eitt tveggja húsa á Patró með þagóðupaki.
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Íbúðarhús Guðjóns Jóhannessonar byggingameistara.
Umhverfisgildi:	Hátt	Endi Urðargötu.
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Lítið breytt fyrir utan plastglugga.
Tæknilegt ástand:	Hátt	Gott viðhald

Varðveislugildi: Miðlungs Áberandi hús í ásýnd þorpsins.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti